

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32,—, polletno
din 16,—, četrtletno din 9,—, ino-
zemstvo din 64,—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratov: Cela stran
din 2000,—, pol strani din 1000,—,
četrt strani din 500,—, 1/8 strani
din 250,—, 1/16 strani din 125,—
Mali oglasi vsaka beseda din 1,—

Dalekosežni ukrepi vlade

Zadnjič smo poročali, da je sklenil ministrski svet nakazilo podpor družinam vojaških vpoklicancev in da se izplača vsem poljedelcem odškodnina, ker so morali dati svojo živino na razpolago vojski.

Zaščita vojnih obveznikov

Po zgoraj omenjenem sklepu je izšla v olajšavo in zaščito vojnih obveznikov posebna uredba, ki določa:

1. podpore rodbinam vojnih obveznikov. Za te podpore je finančni minister že zagotovil potrebne kredite. V vsakem okraju se bodo na okrajnih sedežih ustanovili posebni odbori iz zastopnikov sodišča, davčnih zavezancev in občinskih odborov. Ti odbori bodo reševali vse prošnje za podpore, ki se bodo začele takoj izplačevati. 2. Vse izvršbe, izvirajoče iz zasebno-pravnih poslov v breme vojnih obveznikov se odložijo, dokler se ti ne

vrnejo z orožnih vaj. 3. Dokler se vojni obvezniki ne vrnejo, velja za terjatve njihovih stanodajalcev odlog. 4. Delodajalci morajo vojnim obveznikom zagotoviti službo, dokler se ti vrnejo z orožnih vaj.

300 milijonov dinarjev za odkup živine in vozil

Zadnje »Složbene Novine« prinašajo uredbo o odkupu živine in vozil za potrebe aktivnih edinic vojaštva in mornarice. Vojni minister je dobil kredit 300 milijonov dinarjev za odkup živine ter vozil.

Z navedenimi uredbami hoče vlada dokazati, da skrbi v sedanjih hudih in resnih časih za kmeta, ki je od vseh stanov najbolj udarjen radi pomanjkanja delovnih moči in vprežne živine.

Važne odločitve v tem tednu

Italijanski zunanji minister grof Ciano se je mudil na povabilo nemške vlade v Berlinu, iz katerega se je odpeljal nazaj v Rim 2. X. Grof Ciano se je sestal v nemški prestolnici parkrat z nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom in je bil sprejet tudi od Hitlerja. O vsebini teh razgovorov ni bilo izdano nobeno uradno poročilo. Dne 3. X. se je sestal italijanski ministrski svet, ki je obravnaval važna vprašanja, ki so v zvezi z nastalim mednarodnim položajem. Politični krogi v Londonu pričakujejo, da se bo sestal nemški državni zbor v petek. Brez ozira na svojo mirovno ponudbo bo podal Hit-

ler ob tej priliki izjave o Rusiji in Italiji. Angleška vlada je že danes prepričana, da bo njegov govor nov dokazilni poskus, da je odgovorna za sedanjo vojno Anglija ter bo skušal Francijo odtrgati od Angleške. Na Angleškem verujejo, da bo stopila Italija vsak čas iz zatišja in bo začela sodelovati pri odločilnih evropskih dogodkih. Angleški ministrski predsednik Chamberlain bo podal 3. X. v parlamentu izjavo o nemško-ruskem sodelovanju. Vsebine Chamberlainovega govora nismo mogli objaviti, ker je naš list izšel pred to važno izjavo.

Rusija hoče biti gospodar baltičkih držav

Med političnimi vestmi poročamo, da se je Estonska že pobotala s sovjetsko Rusijo za drago ceno nekakega pokroviteljstva sovjetov nad estonsko republiko. Ista usoda kakor Estonsko čaka tudi Latvijo, Litvo in Finsko. Latiški zunanji minister se je podal 2. X. v Moskvo, kjer bo sklenil z Rusijo pogodbo, po kateri bo odstopila Latvija ruski mornarici dve glavni pristanišči in za kopni promet uporabo nekdanje ruske železnice Petrograd—Varšavo čez Rješico in Dünaburg v letonski pokrajini Latgadin.

Radiopostaja iz Moskve je objavila vesti, da bo predložila Rusija v kratkem Finski sklenitev enake pogodbe, kakor jo je že sklenila z Estonsko.

Ruski komisar za zunanje zadeve Molotov je ponudil Litvi pogodbo o prijateljski zvezi med obema državama.

Iz kratko označenega je razvidno, da izrablja Rusija nenapadalno pogodbo z Nemčijo v svojo največjo korist. Zasedla je pretežni in najbogatejši del Poljske in bo spravila pod svojo ter popolno odvisnost baltičske republike ter se polastila Baltičkega morja.

Vinogradniki in čebelarji!

Dober nasvet vinogradnikom

Vinarsko društvo v Ljutomeru je sklicalo za zadnjo nedeljo zborovanje, katerega se je udeležilo nad 100 vinogradnikov. Ob tej priliki je bilo z ozirom na ceno, ki jo je že določila zadruga v Ormožu, sklenjeno, da veljajo za ljutomerske gorice sledeče cene: do 17 odst. sladkorja 3 din, do 19 odst. 4 in od 20 odst. naprej pa najmanj 5 din. Vinogradnike se poziva, da se navedenih cen točno držijo. — Sprejet je bil tudi predlog, da se naprosi oblast, da določi najnižjo ceno letošnjemu vinu. Ponovno je bil tudi stavljen predlog, da se ukineta banovinska in občinska trošarina na vino.

Važno za čebelarje

Slov. čebelarskemu društvu je dovolilo finančno ministstvo nabavo sladkorja brez trošarine. Za vsak panj bodo dobili čebelarji 5 kg sladkorja.

Amerika ne bo pristala na razdelitev Poljske

Zunanji minister Združenih ameriških držav Hull je izjavil 2. X., da ameriška vlada ne bo pristala na razdelitev Poljske med Rusijo in Nemčijo. Z zasedbo poljskega ozemlja še nikakor ni prenehala obstojati poljska vlada. Iz tega vzroka bodo ostale Zedinjene države še nadalje v zvezi s poljsko vlado. Ameriški konzul v Varšavi je dobil nalog, da ostane v Parizu, kjer je sedaj sedež nove poljske vlade in tudi poljski poslanik grof Potocki bo ostal na svojem mestu.

Angleška letala nad Berlinom

Maršal Göring, vrhovni poveljnik nemških letalskih sil, je javno zatrdil, da je izključeno, da bi se zamogla kdaj pojaviti nad Berlinom sovražna letala. Angleško letalsko ministristvo od 2. X. javlja: Angleška izvidniška letala so izvršila več novih uspešnih izvidniških poletov tekom dneva kakor ponoči. V nočnem poletu so preletela angleška letala Berlin in Potsdam. To je prvič, da so se pojavila angleška letala nad Berlinom.

Ali si že obnovil naročnino?

Poročila o vojnih dogodkih na 2. in 3. strani

Vojna

Severno bojišče

Nekaj o sovjetski armadi, katera je zasedla glavni del Poljske

Italijansko časopisje v Milanu je prišlo 26. septembra v svojih opisovanjih raznih armad, ki se bojujejo v sedanji vojni, do zaključka, da je sovjetska armada v najboljšem primeru sposobna za obrambo, da pa je za napadanje neuporabna. Temu je krivo na eni strani pomanjkanje šolanih častnikov, na drugi strani pa pomanjkanje vojne industrije.

Istočasno kakor Italija je tudi Francija ugotovila, da imajo ruski polki, ki so zasedli poljsko ozemlje, po večini imena nemških komunističnih in socialističnih voditeljev. Tako nosi polk, kateremu so morali Nemci prepustiti Brest-Litovsk, ime po znanem nemškem vodilnem komunistu Ernestu Thälmannu. Polk, ki je vkorakal v Lvov in prevzel mesto od nemških čet, nosi ime znanega nemškega socialnega demokrata Karla Liebknechta, ki je bil umorjen leta 1919. Vrhovno vodstvo komunistične propagande v zasedenem poljskem ozemlju ima generalni tajnik komunistične internacionale Bolgar Dimitrov, znan iz procesa zaradi požara rajhstaga v Berlinu koj po prevzemu nemške vlade in vse oblasti po nemških narodnih socialistih s Hitlerjem na čelu.

Najhujša noč in dan v Varšavi

Najstrašnejšo noč in dan so prebili varšavski obleganci 26. septembra. Nemci so to noč in dan po načrtu razbijali Varšavo s težkim topništvom in letalstvom. Od ranega jutra je nad 200 nemških bombnikov bombardiralo središče mesta in zanelo na stotine požarov z vžigalnimi bombami. Požarov ni bilo mogoče pogasiti radi pomanjkanja vode. Na stotine konj, kateri so poginili radi granat, so na mestu razkosali in razdelili meso med prebivalstvo. Poljski vojaški oddelki, ki so vzdržali bombardiranje in napade po predmestjih, so manj trpeli kakor prebivalstvo, ker je bilo bombardiranje naperjeno proti njemu, da bi ga moralno oslabilo. Številna mrtvih ni bilo mogoče prečiniti. Varšava je bila omenjena noč in dan vsa v razvalinah. Požari in razdejane hiše so onemogočale promet po ulicah. Kljub tolikim strahotam iz zraka in topov so zadeli Nemci še povsod na trdovraten odpor vojaštva in prebivalcev. Starci, žene, dečki in dekleta so bili v znatno pomoč vojaštvu. Pogled na Varšavo je bil 26. septembra, ko je bila poljska prestolnica po večini le še kup kamnina — prežalosten...

24 urno premirje

Po 22 dneh po vsem svetu največje občudovanje vzbujajoče junaške obrambe je bila Varšava 27. septembra radi pomanjkanja prehrane, streliva, nevarnosti kužnih bolezni, razdejanega vodovoda in elektrarne, pomanjkanja zdravil in zdravnikov in uničenja devetih bolnišnic tolikanj izčrpana, da je predlagal poveljnik poljske prestolnice sklenitev 24 urnega pre-

mirja, da bi se zamogla urediti vsaj prva pomoč ranjencem med vojaštvom in civilnim prebivalstvom. Zaradi 48 urnega neprestanega bombardiranja iz tisoč žrel nemških topov ni bilo mogoče nuditi ranjencem nobene pomoči.

Omenjeno premirje, ki je končalo dne 28. septembra popoldne, je bilo uvod v predajo mesta Nemcem. V času premirja so se vodila pogajanja med zastopniki poljske in nemške vojske radi častne predaje. Kot zastopnik nemških oblegovalnih čet za pogajanja z branilci Varšave je bil določen general Blaskowitz, ki je po rodu iz hrvaškega Karlovca iz rodovine Blaskovičev.

Varšava in Modlin predana Nemcem

Po podanem opisu je bil položaj Varšave in Modlina nevzdržen, ker so bili junaški branilci s civilnim prebivalstvom čisto izčrpani, ni bilo več streliva, posebno ne topovskega, ne prehrane in niti vode ne več. Poljski polkovnik, kateri je vodil 22 dni obrambo Varšave, je predal porušeno mesto oblegovalcem. Poljsko vojaštvo je 29. septembra zvečer odložilo orožje in začelo zapuščati prestolno mesto. Izpraznitev se je vršila tri dni. Nemške čete so vkorakale v Varšavo 2. oktobra.

Severno od Varšave ležeča utrdba Modlin se je morala predati radi istega obupnega položaja, ki je tudi Varšavo prisilil, da se uda premoči.

Da cenijo tudi Nemci junaštvo poljskega vojaštva, je razvidno iz tega, da so dovolili častnikom, da obdržijo sablje. To se redko zgodi v kaki vojni. Poljsko vojaštvo bodo Nemci kmalu demobilizirali.

Tudi polotok Hela se je udal

Na polotoku Hela pri Gdanskem so se še vedno borili ostanki poljskih čet. Toda tudi za te hrabre poljske vojake je napočil čas pomanjkanja vsega živeža in streliva, zato so 1. oktobra razobesili belo zastavo v znak predaje. Vojaki so položili orožje v roke mnogoštevilni oblegovalni nemški vojski.

Vojaška uprava v od Nemcev zasedeni Poljski

Kancler Hitler je imenoval za vrhovnega vojaškega upravnika za vse od Nemcev zasedeno poljsko ozemlje 54 letnega generalobersta Rundstäda, kateremu je pridružen kot strokovnjak za civilno upravo minister Franck. Le trije okraji zasedenega ozemlja so izvzeti, in sicer Katowice, Čenstohova in Bialo. V teh okrajih, ki meje neposredno na Nemčijo in kjer je znatna nemška manjšina, je zopet uvedena civilna uprava in je nemškim beguncem dovoljeno, da se vrnejo na svoje domove, v kolikor dobe za to dovoljenje od delovnega urada. Vsi oni nemški begunci, ki so zaposleni v nemških tovarnah, morajo ostati na svojih mestih. Poljski in češki begunci se ne smejo vrniti.

Razdelitvi Poljske in predaji Varšave bi naj sledil mir?

Razdelitvi Poljske in predaji Varšave bi naj sledil po željah Nemčije in sovjetske Rusije mir. Da misli kancler Hitler resno na rusko-nemško mirovno ofenzivo, kažejo nekateri predznaki. V kancelarski palači v Berlinu je bilo 30. septembra popoldne važno posvetovanje, katerega so se udeležili poleg Hitlerja vsi člani vlade razen ministra Francka, kateri se mudi v Poznaju, ter zastopniki nemške vojske, mornarice in letalstva. Razpravljali so o ukrepih za primer, da bi bile Hitlerjeve mirovne ponudbe od Anglije ter Francije odklonjene.

Uradno poročilo iz Berlina pravi, da bo še ta teden sklican nemški državni zbor. Ob tej priliki bo stavil Hitler Angliji ter Franciji ponudbo za mir, ki bo njegova poslednja ponudba. Če njegovi predlogi ne bodo sprejeti, bo pričela v najkrajšem času nemška ofenziva na morju, na kopnem in v zraku proti Angliji ter Franciji.

Na povabilo nemške vlade se je pripeljal 1. oktobra v Berlin italijanski zunanji minister grof Ciano. Temu obisku pripisujejo velik pomen. Gre za razčiščenje odnošajev med Nemčijo in Italijo, ker zapadni velelisi nočeta priznati nemške zmage na Poljskem in odklanjata na tej osnovi mirovna pogajanja. Domnevajo, da mora Nemčija računati z nadaljevanjem vojne in bo zahtevala od Italije, da izpolni svoje obveznosti v smislu vojaške zveze, katera je bila sklenjena med Nemčijo ter Italijo.

Italijanski politični krogi so pa mnenja, da je potovanje grofa Ciana v Berlin v zvezi z mirovno akcijo, v kateri bi naj prevzela Italija vlogo posredovalca med Nemčijo in Rusijo na eni strani ter Angleži in Francozi na drugi strani.

Novi predsednik Poljske in nova vlada

Strašni in preveč presenetljivi septembrski dogodki so tolikanj vplivali na 72 letnega predsednika poljske republike dr. Ignacija Moscickija, kateri je po svojem poklicu profesor svetovnega slovesa, da je podal 30. septembra ostavko na mesto predsednika republike. Po ustavi je postal predsednik Poljske bivši predsednik senata Vladislav Rackiewicz, vojvoda vilenski. Novi predsednik poljske republike je prisegel v Parizu. Koj po zaprisegi je novi predsednik izdal odlok o odstavitvi vlade generala Skladovskega, ker ne more delati v pregnanstvu na Romunskem, in je imenoval za novega predsednika vlade generala Vladislava Sikorskega, poveljnika poljskih čet v Franciji. Za podpredsednika vlade je bil imenovan profesor Stanislav Stromski, za zunanjega ministra Zaleski, za finančnega pa polkovnik Adam Koc. Ostali člani vlade bodo imenovani pozneje. Nova poljska vlada ima značaj vlade narodne obrambe in bo delovala iz Pariza.

„Slov. Gospodar“ stane:

za vse leto 32 din, za pol leta 16 din, za četrt leta 9 din.

Nemški zunanji minister drugič v Moskvi

Nemški zunanji minister Ribbentrop je bil od sovjetske vlade drugič povabljen v Moskvo ob času, ko sta se mudila tamkaj: turški zunanji minister Saradzoglu v zastopstvu balkanskih držav in zunanji minister baltiške republike Estonije Selter. Ribbentrop se je odpeljal iz Berlina s spremstvom v letalu 27. septembra ob devetih popoldne in je prispel v Moskvo ob petih popoldne. Na letališču so ga pozdravili pomočnik komisarja za zunanje zadeve Potemkin in druge višje sovjetske osebnosti. Navzoča je bila tudi častna četa. Kmalu po svojem prihodu v Moskvo se je odpeljal nemški zunanji minister v Kremelj, kjer so pričeli takoj razgovori z ruskim komisarjem za zunanje zadeve Molotovom. Razgovorom je ves čas prisostvoval tudi Stalin.

Po zaključnih razgovorih je bila prirejena v počastitev Ribbentropa v Kremlju velika pojedina, katere sta se udeležila dva juda, Kaganovič in še neki drugi sovjetski dostojanstvenik.

Kaj je dosegel Ribbentrop v Moskvi

O Ribbentropovih razgovorih v Moskvi so razglasili Nemci 29. septembra zjutraj, da sta vladi Nemčije in sovjetske Rusije

po razpadu Poljske dobili podlago za trajen mir v Evropi. Če bi pa mirovni napori ostali brezuspešni, bosta Anglija in Francija odgovorni za nadaljevanje vojne.

Dalje sta si Ribbentrop in Molotov po izmenjanih pismih zagotovila, da bo sovjetska Rusija dobavljala Nemčiji surovine, za kar bodo dajali Nemci Rusom industrijske izdelke. Nemška in sovjetska vlada sta se zavezali, da bo ta gospodarski program uresničen.

Tretja točka drugega Ribbentropovega moskovskega razgovora obsega razmejitve zasedene Poljske. Mejna črta med Rusi in Nemci na Poljskem začne pri južni konici Litve, gre zahodno na Avgustovo ter nemško mejo, od tam po meji do reke Pise, nato po Pisi do Ostrolenke. Od tam teče meja jugovzhodno do Nura ob reki Bug, od tam pa vzdolž Buga do Krystinopola, kjer se obrne na zahod ter gre severno Ravaruske do Lubačova do reke San in po toku Sana do madžarske meje.

Po podpisu teh pogodb in omenjeni pojedini se je Ribbentrop vrnil v letalu v Berlin, kamor je prispel 29. septembra na večer. Podal se je takoj h kanclerju Hitlerju, kateremu je poročal.

Zapadno bojišče

Važni obvestili angleškemu parlamentu

V Londonu sta podala 26. septembra parlamentu obširni poročili o mednarodnem položaju in o vojni na morju ministrski predsednik Chamberlain in mornariški minister Churchill. Chamberlain je tokrat četrtič od izbruha vojne obveščal parlament o dogodkih. Govorec o sovjetskem vdoru na Poljsko je g. predsednik rekel, da je reprečila ruska vojska z vpadom na Poljsko zbiranje poljske armade na novih določenih postojankah. Poljsko sta si razdelili Rusija in Nemčija tako, da pripada Rusom precej večji del in vsi petrolejski vreli v Galiciji. Ves svet občuduje junaško borbo preostanka Poljakov v Varšavi in na polotoku Heła. Ob koncu svojega govora je Chamberlain že četrtič podčrtal angleško obljubo z besedami: »Nihče naj ne dvomi o stališču Anglije, ki hoče enkrat za vselej odstraniti nevarnost napadov in potlačanja narodov ter zasedanja držav, kakor se je zgodilo s Poljsko. Naš in francoski narod sta odločena doseči zmago za cilj, ki jima je skupen.«

Mornariški minister Churchill je izvajal, da je dnevno na morju do 2000 angleških ladij, katere so opremljene z obrambnim orožjem proti podmornicam. Pred 25 leti je bilo treba 15—20 angleških rušilcev za uničenje ene nemške podmornice, danes zadoščata 1—2 rušilca. Tudi, če je bilo doslej potopljenih res samo šest ali sedem nemških podmornic, pomeni to najbrž več nego desetino vseh podmornic, s katerimi razpolaga Nemčija. Najbrž pa je to četrtnina ali celo tretjina. Do konca oktobra bo akcija proti podmornicam še potrjena. Če bo sovražnik zgradil nove podmornice, smo pripravljene, da odgovorimo s povečanimi protiukrepi. Letalstvo je igralo doslej v borbi proti podmornicam važno vlogo. Doslej so nemške ladje potopile v pr-

vem tednu 65.000 ton angleških ladij, v drugem 46.000 ton, v tretjem 21.000 ton in v zadnjem samo še 9000 ton. V tem času pa smo zasegli 67.000 ton več nemškega blaga, kakor pa ga je bilo potopljenega na naših ladjah. Dobava surovin je Angliji zasigurana.

Francoska mornarica je zajela do dne 28. septembra nad 100.000 ton blaga, ki je bilo namenjeno v Nemčijo. Med tem je tudi 24.000 ton bencina. Angleška mornarica je zajela 70.000 ton, med njimi 23.000 ton železa in 14.000 ton petroleja.

Poročilo iz Pariza z dne 29. septembra pravi, da je od 27 nemških podmornic, ki so bile pred pričetkom vojne na odprtem morju, da onemogočijo nasprotniški trgov-

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Razpis volitev senata. Volitve senatorjev so razpisane za 12. novembra. En del senatorjev volijo narodni poslanci, drugi del senata pa je imenovan. Ker je pa narodna skupščina razpuščena, poslanci novih senatorjev ne bodo volili. Prav tako ne bodo mogli voliti člani banskega sveta na Hrvatskem, ker sta banska sveta v bivši savski in primorski banovini razpuščena. Kdo bo vse volil nove senatorje, bo določil pravosodni minister, ki je dobil tudi nalog, da izdela načrt novega volivnega zakona za skupščino na podlagi splošnega, neposrednega in tajnega glasovanja, z volitvami po listah in na poročnem sistemu.

Ljubljana dobila vrhovno sodišče. Na podlagi sporazuma s Hrvati je dobila Ljubljana s 1. oktobrom vrhovno sodišče, ki je bilo doslej v Slovence v Zagrebu pri Stolu sedmorice.

ski promet, vrnilo nepoškodovanih v svoja oporišča doslej samo sedem. Vse druge so bile večinoma potopljene ali vsaj onesposobljene za vsako nadaljnje delovanje.

Angleško in nemško poročilo o napadu na angleške ladje

Na vprašanje angleškega opozicijskega poslanca Aleksandra v parlamentu glede napada nemških letal na angleške vojne ladje v norveških vodah 26. septembra, je odgovoril mornariški minister Churchill: Poveljnik domačega brodovja Fobbs je brzojavil, da je bilo 26. septembra popoldne angleško brodovje, sestojede iz velikih bojnih ladij, križark, rušilcev in matične ladje za letala, v Severnem morju napadeno od 20 nemških letal. Angleških ladij ni zadela niti ena bomba, pač pa je bilo eno nemško letalo sestreljeno, drugo zelo poškodovano, tretje pa se je moralo spuštiti na morje in je bila posadka štirih mož zajeta. Po obvestilu admiralitete se je vršila bitka okoli 300 km od norveške obale.

Nemško vrhovno poveljstvo trdi o istem napadu: Nemška letala so 26. septembra popoldne napadla v Severnem morju velik oddelek angleške vojne mornarice. Angleška matična ladja za letala je bila uničena. Več bomb je padlo na krov velik križarke. Nemška letala niso imela izgub.

Francosko poročilo o poškodovanju Siegfriedove črte

Francosko vojno poročilo z dne 27. septembra pravi, da je francosko topništvo ob streljevanjem napravilo hude zaseke v Siegfriedovo obrambno črto med Saarbrücknom in Mertzigom. Enaki uspehi so bili doseženi še tudi na drugih delih fronte, tako da je Siegfriedova linija na več krajih na pol razdejana in je na njej vsopolno zasek.

Radi omenjenih francoskih uspehov so Nemci silno ojačili svoje postojanke v obrambnih trdnjavah in so zbrali v zaledju za Siegfriedovo črto nad 100 divizij pehote in nekaj oklopnih divizij. Leta 1917 so imeli Nemci na isti zapadni fronti tik pred svojo poslednjo ofenzivo nad 200 divizij vojakov.

Za ohranitev stroge nevtralnosti. Kakor znano, se je odločila Jugoslavija v sedanji evropski vojni za strogo nepristranost. Za ohranitev nevtralnosti je izdal tudi naš ban naredbo, katera prepoveduje v javnih prostorih sprejemanje glasnih radijskih poročil. Ista naredba prepoveduje nositi kroge, znake in zasteve, ki bi pomenile propagando za katero koli vojskujočo se državo. Strogo je prepovedano dvigati roko tako, kakor bi hotel kdo s tem pokazati, s katero vojskujočo državo drži. Ne smejo se prepevati pesmi ene ali druge vojskujoče sile. Razobešeni ne smejo biti časopisi in slike, ki bi imele namen tej ali oni državi koristiti ali ji škodovati.

V DRUGIH DRŽAVAH

Angleški državni proračun in novi davki. Angleški fin. minister Simon je predložil parlamentu proračun z izjavo, da izdatki za vojne svrhe, določeni v rednem proračunu

v višini 500 milijonov funtov (110 milijard dinarjev) do aprila prihodnjega leta najbrž ne bodo zadostovali. Celokupni proračunski izdatki v tekočem letu bodo znašali okoli 2000 milijonov funtov (440 milijard dinarjev), dohodki pa najbrž samo 890 milijonov funtov (185 milijard dinarjev). Razen tega mora vlada upoštevati načrt, da bo vojna trajala najmanj tri leta. Radi tega so potrebni predvsem novi direktni in indirektni davki. Novi davki bodo še v tekočem letu dali 107 milijonov funtov (23 milijard dinarjev), v prihodnjem pa 226 milijonov funtov (60 milijard dinarjev). Dohodninski davek je povišan na 7.5 šilinga za funt in je najvišji od uvedbe tega davka v letu 1798, ter za 1.5 šilinga višji nego v svetovni vojni. Zvišana pa je najnižja stopnja obdavčenja od 130 do 160 funtov letno. 60% dodatni davek je uveden na vsa podjetja, trgovska in industrijska, ki od marca dalje izkazujejo dobiček. Z 28. septembrom stopijo v veljavo indirektni dodatni davki na alkoholne pijače, tobak in sladkor. Direktni davki stopijo v veljavo deloma takoj, deloma šele prihodnje leto.

Razpust komunistične stranke v Franciji. Francoski uradni list z dne 27. septembra je objavil sklep vlade o razpustu francoske komunistične stranke in določila o kaznih, katere bodo doletele tiste, kateri bi se še naprej ukvarjali s komunizmom in ga skušali na skrivnem širiti. Vzrokov za razpust je imela francoska vlada več nego dovolj. Francoska komunistična stranka je bila sredstvo za vzpostavitev narnega rovarjenja v Evropi. V vodstvu te stranke so bili možje, kakor Duclos, ki je bil svoječasno obsojen na smrt zaradi vohunstva; Marti, ki je bil obsojen zaradi upora v vojni in je v španski državljanski vojni lastnoročno streljal Francoze; Thorez, ki je ob sedanji mobilizaciji pobegnil v Moskvo, itd. Komunistična stranka ni svojega rušilnega dela ustavila niti ob vojni z Nemčijo, marveč je po navodilih Kominterne skušala organizirati francoski armadi udarec v hrbet. Povod za razpust pa je dal podpis vojaške zveze med Nemčijo in sovjeti ter sovjetski vdor na Polj-

Francoska konjenica jezdi na fronto

sko. V parlamentu so imeli francoski komunisti 72 od 618 poslancev. Od leta 1936 do 1938 so bili najbolj delavna skupina zloglasne »ljudske fronte«, katera je Francijo v vsakem oziru znatno oslabilila. Stranka je štela sicer nekaj milijonov pristašev, ki so jo pa začeli v zadnjem času v velikih skupinah ter javno zapuščati, ker je postala zaveznica sovražnikov Francije.

Sprememba ameriškega zakona o nepristranosti. Združene ameriške države imajo zakon, kateri določa strogo nepristranost. Po tem zakonu bi ne smele Združene države podpirati in zalagati z vojnim materialom nobene vojskujoče se države. Predsednik Roosevelt je zastavil v zadnjem času vse moči, da bi ta zakon omilil. Borba za spremembo zakona o nepristranosti še sicer ni končana, vendar je dosegel Roosevelt že velik uspeh s tem, da je zunanje-politični odbor ameriškega senata s 16 proti 7 glasovom sprejel spremembo zakona o nepristranosti ter ukinil prepoved izvoza orožja. Končno veljavna razprava o spremembi omenjenega zakona je določena za 2. oktober. Po določilih novega zakona bodo Združene države lahko prodajale orožje in strelivo vojskujočim se državam proti plačilu v naprej in pod pogojem, da bodo te države kupljeno blago prepeljale iz Amerike s svojimi agenti. Države, ki kakih prejšnjih nakupov v Ame-

riki še niso plačale, ne bodo mogle kupovati orožja. Ameriške ladje pri prevažanju blaga ne bodo mogle v nobeni obliki sodelovati, pač pa bodo ameriška letala lahko pomagala tujim ladjam pri prevozu. S tem je predsednik Roosevelt v svojem boju za odpravo sedanjega nevtralnostnega zakona, ki prepoveduje sploh vsako prodajanje orožja, zmagal in storil veliko uslugo Angliji in Franciji. Ti dve bosta lahko kupovali orožje in strelivo v Združenih državah, ker ga lahko plačata vnaprej in v gotovini, ker ga lahko prevažata iz Amerike s svojimi ladjami in prevoz zavarujeta s svojo vojno silo. V načelu bi lahko kupovala orožje in vojni material v Ameriki tudi Nemčija, če bi ne bilo zanjo plačilnih in prevoznih težkoč. S spremembo sedanjega nevtralnostnega zakona so Združene države dejansko stopile iz stroge nevtralnosti na stran Anglije in Francije, kar bo izrednega pomena za nadaljnji potek vojne v Evropi.

Pobotanje med Estonijo in Rusijo. Istočasno kakor nemški zunanji minister Ribbentrop se je mudil v Moskvi tudi estonski zunanji minister. Baltiška republika Estonija je spadala pred svetovno vojno pod carsko Rusijo. Estonska meri 47.548 kvadratnih kilometrov in je torej med vsemi tremi baltskimi državami po površini najmanjša, a prav tako tudi po prebivalstvu, katerega ima samo okoli 1.200.000. Naseljena je najbolj redko, samo s 23 ljudmi na kvadratni kilometer. Med prebivalstvom je 88% Estoncev, 8% Rusov, Nemcev je 1%, Judov pa 0.5%. Glavno mesto Estonske je Reval s 140.000 prebivalci, dočim ima Dorpat 70.000, Narva pa 30.000 prebivalcev. Estonija je podpisala v Moskvi pod silo razmer 29. septembra pogodbo o medsebojni pomoči med Rusijo in Estonijo. Pogodba velja deset let. Prva točka pogodbe določa, da si bosta obe državi pomagali za slučaj napada. Druga točka pravi, da izroči Estonska otoka Oesel in Dagö ter pristanišče Matiski Rusiji za pomorsko in letalsko oporišče. Tretja točka pogodbe določa, da se zavezujeta obe državi, da ne bosta ničesar podvzeli, kar bi bilo proti eni ali drugi podpisnici pogodbe. Tej pogodbi je prideljena še gospodarska.

Znamenito škofijsko cerkev v Canterburyju na Angleškem so zavarovali proti napadom iz zraka s tem, da so navozili v notranjost zemlje in s peskom napolnjene vreče

Okna palače, v kateri so shranjene znamenite umetnine v Parizu, zavarujejo proti napadom iz zraka z vrečami, ki so napolnjene s peskom

Cerkev sv. Elizabete v poljskem Lvovu, ki spada sedaj pod Rusijo

V moderniziranem oblačilu

Komunistični volk se je začel ravnati po modi. V prejšnjih letih bi takšna prilagoditev bila nekaj nezaslišanega in nemogočega. Brez ozira na levo in desno v boj za svetovno revolucijo: tako se je takrat glasilo geslo. Borba brez pardona človeški družbi, zgrajeni na načelih kapitalizma! Boj Bogu, vsaki veri in cerkvi! Boj narodnostnemu načelu, živel internacionalizem! Proč s kmečkim stanom in z drugimi stanovi! Živela diktatorska delavska država bodočnosti! Tako je pred leti rjovel komunistični volk, odet v rdeč plašč, opremljen z rdečo zastavo in z znakom kladiva in srpa. To je bil pravi in pristni komunistični volk. Pa ni imel uspeha. Našel jih je sicer po posameznih državah precejšnje število, ki so z njim tulili. V nekaterih državah (v Mehiki, Španiji) se je začasno polastil krmila države. Toda ljudje se mu niso dali ustrahovati, marveč so se mu postavili v bran, da se je moral urnih nog vrniti s svojega roprskega pohoda po Evropi. Izkustvo ga je poučilo, da v strogi komunistični uniformi ne bo uspel s svojimi težnjami. Treba bo strankarsko uniformo odložiti ter se prilagoditi sodobni modi, in sicer po tisti različnosti, kakor se javlja med posameznimi narodi in državami. Težko se je odločil za to zunanjo metamorfozo (spremembo), ko pa je komunistična internacionala ta sklep storila, je sledilo njegovo izvajanje. Pri tem kaže komunistični volk tako čudovito sposobnost spreminjanja, da celo presega spremenljivost kameleona (živali, ki je znana po lahki in nagli spremenljivosti kože in njene barve). Vse, kar je prejšnji komunistični volk s svojim brezobzirnim in krvoločnim lomastenjem zagrešil, hoče modernizirani volk z navideznim zatajevanjem narave in s prikrivanjem svojega pravega, nespremljivega namena popraviti.

Komunizem je videl, da so v raznih državah — med njimi tudi v Jugoslaviji — zlasti tri ovire, ki so na poti njegovemu prodiranju. Te glavne ovire so: verska ideja, narodnostno načelo, kmečka stanovska zavest. Te tri ovire ni mogoče z direktnim napadom porušiti, pač pa je mogoče jih od znotraj zvotliti. To taktiko (način postopanja) so predpisali voditelji komunistične internacionale in to taktiko priporočajo podtalnim organizacijam, ki

jih ima komunizem po posameznih državah. Med delavci je komunizem izgubil svojo nekdanjo privlačno moč, med kmeti je nikdar ni imel. Svoje pristaše ima ponajveč med dijaštvom, in sicer med akademskim dijaštvom. To tudi potrjuje beogradska »Samouprava«, glasilo JRŽ, v svoji številki z dne 15. septembra t. l. v članku, ki v njem s svarilnimi besedami kaže na pogubonošno delo komunističnih agitatorjev med dijaško mladino, zlasti med levičarsko nastrojenimi študenti. Na take pristaše opira komunizem svoje delo v naši državi, tudi v naši Sloveniji. Da se to delo uredi in pospeši, so potrebna navodila, ki prihajajo iz komunističnih central izven naše države med slovensko mladino po raznih potih, večinoma v obliki tajnih pisem. Ta navodila naročajo prilagoditev onim trem idejam, ki so bile doslej glavne ovire za prodor komunizma. Do katolicizma je treba zavzeti stališče verske tolerance (strpljivosti), svobode vesti

in vere. Katoliško mladino je treba priegniti pod videzom boja zoper antidemokratski fašizem. Narodnostno načelo so komunisti prej ostro pobijali, sedaj pa se zavijajo v slovensko trobojnico ter zahtevajo povsem samostojno Slovenijo. Samostojni kmečki stan in komunizem sta med seboj v protivniškem nasprotju, kakor ogenj in voda. To nasprotje je treba omiliti. Komunistično misleča inteligenca mora med kmečko mladino, pokazati mora kmetu prijazno lice, razodevati mu zanimanje za njegovo gospodarsko stanje in zaskrbljenost radi njegove gospodarske bodočnosti. Komunistično navdahnjena akademska mladina in drugi slovenski komunistični inteligenti to svojo nalogo izvršujejo zlasti z raznimi spisi, v katerih na »znanstven način« prerešeta kmečko vprašanje, prikazujejo stanje kmeta in kmečkega delavstva v najtemnejši luči ter kažejo na rdečo zarjo boljše bodočnosti, ki jo obljublja komunizem. Radi tega pozor na rovarjenje rdečega volka v moderniziranem oblačilu!

Po krščanskem svetu

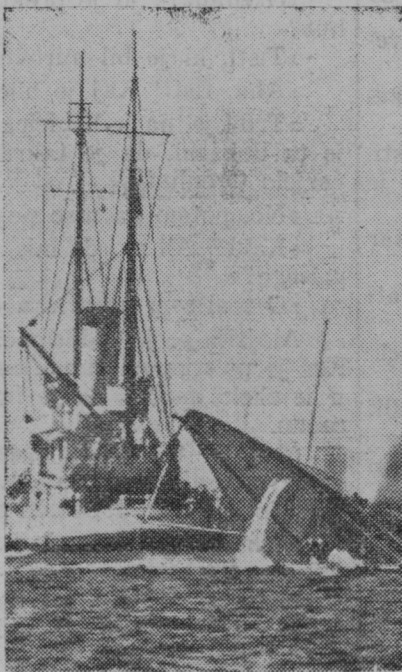
Katoliško čtivo. Nesmrtni naš škof Slomšek je bil neumoren apostol katoliške knjige in krščanskega časopisja. Nekrščanski tisk je obsojal kot mišnico, na kateri umre, kdor jo zavživa, kot duševni strup in kot strupeno kačo, ki je zlasti mladini posebno nevarna. Dobro knjigo pa je priporočal kot večjo vrednost, kakor jo ima zlato. Slomšekov način ni bil samo govoriti, njegova praktična narava je vedno silila k udejstvovanju besed. Sam je pisal slovenske knjige in druge navduševal k spisovanju dobrih knjig. Da bi ljudstvo dobilo v roke knjige krščanske in koristne vsebine, se je na vso moč trudil, da bi ustanovil knjižno društvo. Iz te Slomškove težnje je vznikla Mohorjeva družba, ki je razširila med slovenskim ljudstvom nešteto dobrih knjig. Med hrvatskim ljudstvom vrši isto nalogo društvo sv. Jeronima s sedežem v Zagrebu. Slovaki imajo slično dru-

štvo z naslovom sv. Adalberta (Vojtjeha). Nedavno je imelo to društvo svojo 69. glavno skupščino v Trnavi, ki se je je udeležil društveni pokrovitelj monsignor Jauntaša in poslanik Slovaške pri Vatikanu Karel Sidor. Društvo, ki šteje sedaj 110.873 članov na Slovaškem, izven Slovaške pa 17.379 članov, izda vsako leto tri do štiri knjige.

Poglavarica ruskih brezbožnic. To mesto je zdaj zavzela gospa Molotov, soproga predsednika ljudskih komisarjev (ministrskega predsednika) in zunanjega ministra. Ob priliki, ko je stopila na čelo ruskih brezbožnic, je gospa Molotov izjavila: »Najvažnejša naloga sovjetske države in komunistične stranke je pobijanje vpliva religije na žene. Cerkev mora popolnoma izginiti iz življenja žensk; zakaj resnična Rusinja ne more sprejeti Stalinovih ukazov, če ni stoodstotna brezbožnica. Na-

Posadka francoskega tanka namerja strojnico proti letalom

Pred meseci po nesreči potopljeno ameriško podmornico »Squalus« so po dolgotrajnem trudu dvignile posebne ladje iz morskega dna na površje

Največja nemška potniška ladja »Bremen«, o kateri ugiba ves svet, v katero nepristransko luko bi se naj bila zatekla na povratku iz Njujorka v Hamburg

Novice

Osebnosti

Podelitev župnije. Župnija v Šmartnem ob Paki je bila podeljena g. Francu Časl, župniku v Svečini ob severni meji.

Nesreče

Ogenj povzročil precej škode na sušilnici. Gospodarska zadruga v Mežici ima lepo sušilnico za sušenje sadja. Sušilnica je bila v zadnjem času skoraj neprestano v obratu, se je vžgala in bi bila skoraj čisto zgorela. Vneli so se okvirji, ki so bili preblizu grelnih cvi. Ogenj je uničil šest okvirjev in 200 kg sadja, katero se je sušilo. Na pomoč prirzeli rudniški gasilci so oteli stavbo in važnejše naprave sušilnice. Škoda je precej občutna.

Najdeni preostanki hlapčevega trupla. V gozdu posestnika Potočnika v Arnačah pri Št. Ilju v Slov. goricah so našli te dni v jarku ob potoku popolnoma razpadlo truplo starčka. Meso so obglodale divje zveri tako, da so visele cunje samo še na kosteh. Hitro so ugotovili, da gre za 78 letnega Ivana Gorjupa, na eno nogo hromelega ter na eno oko slepega berača ter kočarja, ki je prebival kakih 500 metrov proč

od mesta, kjer so našli njegove preostanke v bajti, in se je preživiljal z beračenjem. Pri potoku ga je zadela kap, ko si je hotel oprati perilo. Njegovim sosedom njegov izgin ni bil sumljiv, ker je odhajal pogostokrat od svoje kočice za dalj časa, da si je izprosila potrebnega živeža.

Usodepoln padec z oreha. Maks Klethofer, 32 letni kovač z Zrkovske ceste na Pobrežju pri Mariboru, je splezal na oreh, da bi oklestil zrele orehe. Pri tem delu se mu je zlomila trhla veja, padel je s precejšnje višine in so ga spravili v mariborsko bolnišnico z nalomljeno hrbtenico.

Petletno dekletce podleglo opeklinam. Anica Ornik, petletna hlapčeva hčerka v Bistrici pri Rušah, se je preveč približala zakurjenemu štedilniku. Otroku se je vnela obleka in ves v plamenih je zbežal na prosto, kjer so mu strgali goreče cunje s telesa. Žrtev nesreče so koj spravili v mariborsko bolnišnico, a je umrla radi prehudih opeklin.

Dva ponesrečila z motorjem. Z motornim kolesom je ponesrečil 37 letni Ivan Vračko, mizarski mojster s Tezna pri Mariboru. Pri padcu z vozila si je poškodoval nogo. — Med vožnjo iz Marenberga v Maribor je padel z motorja 41 letni gostilni-

čar in posestnik Rudolf Šiker iz Marenberga ter si zlomil nogo. Nesreča se je zgodila, ker je pred Šikerjev motor iznenada skočil neki fant, kateremu pa se k sreči ni nič zgodilo. Ponesrečenega podjetnika so prepeljali z rešilnim avtom v mariborsko bolnišnico.

Padel iz vozečega vlaka in se ubil. V Ptuj se je zgodila huda nesreča, katero je zahtevala smrtno žrtev. V vlaku s Pragerskega proti Ptujju je bil 24 letni posestnikov sin Jožef Jordan iz Loške vasi pri Krškem. Ko je vozil vlak preko dravskega mosta v Ptuj, je padel Jordan iz nepojasnjenega vzroka iz vlaka in ga je vrglo proti železni ograji. Pri priletu ob železo si je prebil glavo, polomil obe nogi in je obležal mrtev.

Nevarna konjska brca. Ko je peljala Terezija Petek iz Rogoznice pri Ptujju konja na vojaški pregled, jo je žival z vso močjo tako brcnila, da so oddali Petkovo nezavestno v ptujsko bolnišnico.

Žrtev neprevidnega ravnanja z orožjem. Franc Kukovec, krojač iz Ptujja, je bil v trgatvi v Vičancih pri Veliki Nedelji. Krojaču je hotel pokazati posestnik Milan Senjor iz Vičancev samokres, kateri se je radi neprevidnosti sprožil in je zadela kroglja Kukovca v hrbet. Obstreljeni se zdravi v ptujski bolnišnici.

Huda nesreča vtihotapljenega potnika. Neki trgovec je zadnji teden vozil jabolka iz Haloz v Ptuj. V Turnišču se mu je vtihotapil na zaboji naloženi tovorni avto 36 letni Matevž Reprat iz Stanešine pri Podlehniku. Reprat je sedel pri vožnji pod mostom na Bregu pri Ptujju na vrhu zabojev in je zadel z glavo v traverzo mosta. Sunek ga je vrgel z avtomobila na cesto, kjer je obležal v nezavesti z razbito glavo. Hudo poškodovanega so oddali v ptujsko bolnišnico.

Razne novice

Dvajsetletnica slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Vseučilišče kralja Aleksandra I.

mesto Leninove vdove prevzemam jaz vodstvo ženskih brezbožniških zvez sovjetske Rusije.« Gospa Molotov je jasno in odkrito opredelila glavni cilj komunizma.

Po smrti moža more biti samo ena vdova. Ta-le značilen primer dveh vdov po istem možu se je dogodil na Hrvaškem. Neki železničar, po veri katoličan, se je ločil v medsebojnem sporazumu brez sodnijskega postopanja od svoje po veri tudi katoliške žene. Potem je prestopil v starokatoliško cerkev, kjer je po obredu teverske sekte (ločine) sklenil z drugo ženo »zakonsko« zvezo. Po njegovi smrti je na-

stalo vprašanje, katera izmed obeh žen ima pravico do pokojnine. Ministrstvo prometa je na salomonski način določilo, da dobi vsaka izmed obeh vdov polovico pokojnine. Prva in po zakonu edino prava pokojnikova žena, sedaj vdova, pa se je pritožila zoper to salomonsko sodbo na Državni svet. Državni svet je odlok ministrstva prometa razveljavil kot nezakonit, in sicer iz razloga, ker more kristjan imeti samo eno ženo; radi tega mora biti njegov zakon veljaven samo z eno ženo, torej more po smrti biti samo ena vdova, ne pa dve.

V mrežah greha

39

Alojziji se je dopadel Štefanov nasvet. Nekam vesela se je vračala domov.

Naslednjega dne se je oglasila v pisarni vojaškega odbora.

Sprejel jo je debel možicelj, precej nizke rasti. Na nosu je imel naočnike. Po debelem steklu se je dalo sklepati, da je zelo kratkoviden.

Alojzija se je predstavila, nakar ji je možakar ponudil stol.

»Vi ste torej profesorica. Ali znate stenografirati in na stroj pisati?«

»Znam. Že pred leti sem bila tipkarica pri odvetniku Kellyju. Mogoče ga poznate?«

»Kako ga ne bi poznal! Saj je najboljši odvetnik v Pikertonu.«

»Jaz sem takrat bila pri njem, ko je vodil svojo prvo tožbo,« je nekam ponosno pripomnila Alojzija.

»Kaj je bilo to?«

»Umor. Nina Mateskas —«

»Vem,« jo je prekinil debeluhar. »Njen prijatelj je bil Kmicic. Ubila sta tretjega. Čakajte, kako se je imenoval? Aha, Pavloniš.«

»Izvrsten spomin imate!«

»O, da! — Kmicica so obesili, kajne?«

»Ne! Smrtno sodbo so spremenili na dosmrtno ječo. V Ellingtonu je zaprt, toda po nedolžnem.«

»Kako veste to?«

»Ena priča, Grenhut...«

»Grenhut?« jo je prekinil možakar. »Kak Grenhut?«

»Tisti, ki je bil mirovni sodnik.«

»Aha, tisti! Kaj je bilo z njim?«

»Trdil je, da je Kmicica videl na dan umora, dasi je ta dokazal, da je takrat bil odsoten. Sodišče je verjelo Grenhutu.«

»No, potem ga niso poznali!«

»Kako? Ali morda mislite, da bi bil zmožen krive prisege?«

»O tem sem prepričan!«

Alojzija se je čudila možakarjevi odkritosrčnosti. Ker je po njegovi zunanosti sklepala, da je juž, se ji je zdelo možno, da je imel z Grenhutom kak obračun.

Štern — tako se je namreč možakar imenoval — se seveda ni menil za Alojzijino razmišljanje. Povabil jo je k mizi in položil pred njo papir in svinčnik.

»Pišite,« je dejal, »da bom videl, kako je z vašim stenografiranjem.«

Nato je naglo začel narekovati iz neke knjige. Alojzijini prsti niso bili nič manj gibčni kot njegov jezik.

»Dovolj!« je čez čas rekel. »Sedaj pa poskusite še na stroju.«

Alojzija je ubogala. Tudi ta preizkušnja se je dobro končala.

»Jutri bova začela. Pridite popoldne ob petih.«

Potovanje klavirja čez Atlantik

V glasbeni šoli v Insterburgu imajo klavir, ki je gotovo med najslavnejšimi na svetu. Ta klavir je bil na Zeppelinu »L 129«, ko je ta zadnjikrat letel čez Atlantski ocean in se pri pristajanju v Ameriki ponesrečil. Zgrajen je iz lahkega lesa in nosi znamko »Blinz«. Svoj rekord pa je dosegel s tem, da je s Zeppelinom preletel nič manj kot 24 krat Atlantski ocean. Ko se je Zeppelin »L 129« ponesrečil, je ta klavir ostal po čudnem naključju nepoškodovan, to pa zaradi tega, ker so ga zaradi prevelikega števila potnikov morali razstaviti v posamezne dele, da bi na ta način dobili več prostora za potnike.

obhaja v Ljubljani novembra 20 letnico, ker so se vršila prva vpisovanja za zimski tečaj 1919/20 novo tvorjenega slovenskega vseučilišča od 15. novembra do 1. decembra 1919. Dne 31. avgusta 1919 pa so že bili imenovani prvi redni profesorji. Ob dvajsetletnici lahko zremo Slovenci s ponosom na delo našega vseučilišča, s katerim si je priboril po tolikoletnih borbah uresničeni najvišji slovenski kulturni zavod velik ugled v državi in inozemstvu.

Čaplja iz Varšave ustreljena na Gorenjskem. V Radovljici na Gorenjskem je zadnje dni ustrelil neki lovec veliko čapljo, ki je imela na nogi obroček iz Varšave.

Pregled (licenciranje) bikov in merjascev v okrajih Dravograd, Brežice in Slovenske Konjice

Kmetovalci, ki nameravajo pripuščati bike in merjasec v prihodnjem letu, naj iste dajo oceniti posebni komisiji. Kdor ne bo imel od komisije pregledanega in odobrenega bika ali merjaseca, istega ne bo smel pripuščati; če pa bi to storil, bo kaznovan, bik ali merjasec pa se mu bo na njegove stroške kastriral. Komisija banske uprave bo pregledovala bike in merjasec po sledečem vrstnem redu:

Okraj Dravograd

Dne 10. oktobra, torek, ob 8 dopoldne pri žgajnerju (pri mostu) za občino Muta, Vuzenica in Dravograd (vsa občina).

V sredo, 11. oktobra, ob osmih na sejmišču v Guštanju za občino Guštanj, ob desetih na sejmišču v Prevaljah za občino Prevalje; ob eni popoldne na sejmišču v Mežici za občino Mežico; ob treh popoldne v Črni pri Matevžu za občino Črna.

V četrtek, dne 12. oktobra, ob osmih na sejmišču v Marenbergu za občino Marenberg, ob 11 v Kosovi koči v Hudem kotu za občino Vuhred in Ribnica; ob treh popoldne v Breznem pri Potočniku za občino Kapla in Remšnik; ob petih popoldne pri ožbaldski cerkvi za občino Kaplo.

Okraj Brežice

V torek, dne 10. oktobra, ob devetih v Sevnici na sejmišču za občino Sevnico; ob 11 v Podgorju

pri Pipanu za občino Zabukovje; ob dveh popoldne na Blanci pri občini za občino Blanc.

V sredo, dne 11. oktobra, ob osmih v Rajhenburgu na sejmišču za občino Rajhenburg in Senovo; ob desetih v Koprivnici; ob enajstih na Polleku za občino Podsredo; ob treh popoldne v Brežicah na sejmišču za občino Brežice in Čatež; ob petih popoldne na Jesenicah za občino Velika Dolina.

V četrtek, 12. oktobra, ob osmih na Dol. Pohanci za občino Videm ob Savi, Zdole, Sromlje, Artiže; ob desetih v Globokem za občino Globoko in Pišcece. (Za občino Bizeljsko, ki je okužena po slinavki, se bo čas licenciranja naknadno določil.) Ob dveh popoldne v Kapelah na sejmišču za občino Kapela; ob štirih popoldne v Dobovi za občino Dobova.

Okraj Slov. Konjice

13. oktobra ob pol osmih zjutraj na sejmišču v Konjicah, ob 10.30 v Zrečah pri gostilni Kračun, ob pol dveh popoldne v Križevcih pri Furmanu, ob pol treh na sejmišču v Vitanju.

Dne 14. oktobra ob pol osmih zjutraj na sejmišču v Oplotnici, ob pol 10 v Tetanju pri gostilni Guček, ob eni popoldne v Žičah pri gostilni Gorican in ob treh popoldne v Ločah pri gostilni Kračun.

Primarij dr. Černič spet redno ordinira v sanatoriju, Tyrševa 19, Maribor. 1442

Obžalovanja vredni slučaj

Kaznjenci so se hoteli z uporom dokopati na svobodo. Na posestvu Terezije Zupanc v Marenbergu je zaposlena skupina desetih kaznjencev iz mariborske kaznilnice, ki tudi stanujejo s svojim paznikom v marenberškem gradu. Te dni pa se je zahotelo nekaterim kaznjencem po svobodi, ker je Marenberg blizu nemške meje. Upri so se pazniku trije kaznjenci: na pet let obsojeni Miha Hode, na 14 mesecev obsojeni Franc Rojko in na osem let obsojeni Miha Petančič. Ko bi se morali na večer kaznjenci podati v svojo sobo, sta napadla Hode in Rojko paznika Jožefa Veršiča. Pazniku pa je le uspelo, da je s pomočjo enega civilista ugnal omenjena, ju zaprl v sobo in poklical orožnike na pomoč. Hode je skušal medtem ostale tovariše pregovoriti, da bi vdrl s silo na prosto in bi pobegnili. Pomagal mu je pri tem Petančič. Kaznjenci so začeli v sobi kričati ter silovito razbijati po vratih, dokler ni napravila reda orožniška patrolja. Puntarsko trojico so odvedli orožniki v mariborsko kaznilnico. Pozneje so dognali, da je bil prav za prav glavni vzrok upora alkohol. Prešali so jabolka in pri tem delu je uspelo Hodetu in Rojku, da sta se zmuznila v

Celo skladišče v želodcu

V tržaško mestno bolnišnico so pred kratkim oddali moža, ki bi mu morali operirati želodec. Rentgenska preiskava je sicer že prej pokazala, da je v želodcu celo število različnih predmetov, uspeh operacije pa je bil celo za zdravnike presenetljiv. Iz želodca so namreč vzeli naslednje predmete: 24 svinčnikov, 3 polnilne peresnike, vilice, žlico, 18 ključev različnih velikosti, vijak, nekoliko starih kovancev, odpirac za sardinske škatle, 3 toke za cigarete, 2 žepna noža, 2 igli, 4 kovanec po dve liri, kovanec za 50 centesimov in verižico za ključ. Možak je operacijo dobro prenesel in je pozneje samo vprašal, dali so našli denar, ki ga je bil požrl pred dalj časa.

Alojzija je bila naslednjega dne pet minut pred določeno uro v pisarni. Štern jo je že pričakoval s šopom spisov, ki jih je bilo treba prepisati v več izvodih.

Alojzija se je resno lotila dela. Zdelo se ji je, da je njeno pisanje najmanj tako važno kot streljanje na bojišču. Ko je končala s prepisovanjem, ji je Štern začel narekovati pisma. Okrog pol osmih je bilo tudi tega dela konec in Alojzija je lahko odšla.

Dnevi so hitro minevali. Za Alojzijo so bili vsi enaki. Med dnevom je v zavodu pomagala sestri Benigni, proti večeru pa je šla v pisarno vojaškega urada. Pri tem prostovoljnem, brezplačnem delu je bila tako vestna, da jo je Štern občudoval.

Ko je Alojzija nekega dne spet prišla ob določeni uri, jo je Štern sprejel z obvestilom, da bosta delala samo kake pol ure, ker bo moral iti na neko bojevniško zborovanje, ki mu bo celo predsedoval. Po preteku pol ure se je odpravil domov, da bi se preoblekel. Pri odhodu je rekel Alojziji, naj gre tudi ona na zborovanje, ker je namenjeno vsem, ki se zanimajo za vojno, zlasti pa tistim, ki sodelujejo pri vojaških dobrotelčnih ustanovah.

Ker Alojzija ni imela nujnih opravkov, je res šla na zborovanje. Ko je šla počasi po širokih stopnicah v prvo nadstropje mestne hiše, jo je od zadaj nenadoma prijel za roko močna moška roka. Naglo se je okrenila in osupnila. Pred njo je stal odvetnik Kelly v novi častniški uniformi.

»Kaj to pomeni? Ali boste tudi vi šli v vojno?«

»Da. Pojutrišnjem se bom javil in čez nekaj tednov se bomo peljali proti Franciji.«

»In kaj bo z vašo družino?«

»Ne bo ji sile. Nekaj časa me bo že mogla pogrešati. Zakaj pa človek, ki ima ženo in dva otroka, ne bi mogel iti v vojno? Če se mi bo primerilo kaj hudega, bo žena dobila zavarovalnino, ki bo zadoščala za preživljanje treh ljudi.«

Medtem sta prispela do dvorane, ki je bila že precej napolnjena. Kelly je iskal stole. Neki sluga ga je spoznal in mu preskrbel dva stola.

Kelly se je nekaj časa oziral po dvorani in iskal znane obraze. Alojzija ga je medtem skrivaj opazovala. Njegov obraz je bil še svež kot pred leti, toda lasje so bili sivi.

»Ali ste zadnji čas bili pri Štefanu?« se je odvetnik nenadoma obrnil.

»Pred dvema tednoma sem bila pri njem.«

»Jaz pa se moram obtožiti. Že eno leto nisem bil pri njem. Tudi ta obisk spada med tiste stvari, na katere se vsak dan pripravljam, a nikdar ne pridem do tega, da bi jih izvršil.«

»Zelo bi me veselilo, če bi ga obiskali. Ali ne morete nič storiti v njegovi zadevi?«

»Nič. Obnovitev razprave brez novih dokazov ni mogoča. Teh pa ni.«

»To je vendar grozno, da mora toliko let trpeti brez vsake krivde!«

(Dalje sledi)

Slovenska Krajina

klet, se sama napila vina ter ga prinesla tudi še tovarišem.

Ukradeno in zaklano tele. V Tolstem vrhu je bilo v noči iz hleva ukradeno tele posestnici Tereziji Špaler. Tele je izmaknil 32 letni delavec Adolf Krumpačnik iz Tolstega vrha in ga je odgnal k posestniku Štefanu Pisar, ki je tele zaklal in so meso pojedli. Orožniki so predali sodišču tata in Pisara, ki je ukradenemu blagu pomagal v želodce.

S hudimi poškodbami v mariborsko bolnišnico. Pri Framu so pobili fantje z raznimi predmeti na tla 31 letnega Jožefa Perger, kateri se je zatekel v mariborsko bolnišnico z resnimi poškodbami.

Vlomilci odpeljali iz kleti 200 litrov vina. Jožefu Vrbnjaku, posestniku v Župetincih v Slov. goricah, so odpeljali neznani vlomilci iz kleti 200 litrov vina.

Napad na motociklista. V Hošnici pri Poljčanah sta napadla okrog polnoči dva moška na motornem kolesu vozečega se posestnika Alojza Cigler iz Sp. Ložnice. Napadalca sta ga prisilila s kosami, da je stopil s kolesa. Nato sta ga pretepla in eden se je skobacal na motor ter ga pognal. Radi vinjenosti je bil kmalu na tleh. Oba sta nato pustila Ciglerja in motor ter sta se zgubila v noč. Orožniki so oba napadalca izsledili in prijavi.

Velika tatvina v vlaku. V gorenjskem vlaku je sunil neznan žepar Štefanu Novaku listnico s 15.700 din.

Izpred sodišča

Pri ponovni razpravi ista obsodba. Dne 30. oktobra 1938 so našli na cesti v Ciglencah pri Sv. Martinu pri Vurbergu nezavestnega ter življenjsko nevarno poškodovanega 24 letnega Petra Tepeha, ki je podlegel poškodbam v mariborski bolnišnici. Pod sumom uboja je obtožilo državno tožilstvo 25 letnega Franca Horvata in 21 letnega Stanka Dvoršaka iz Ciglenc. Na kazenski razpravi 20. januarja v Mariboru je bil Franc Horvat obsojen na pet let, Dvoršak pa oproščen vsake krivde ter kazni. Proti sodbi je vložil Horvat po svojem odvetniku priziv. Višja sodna oblast je dovolila in odredila ponovno razpravo, katera se je vršila pred malim mariborskim kazenskim senatom zadnje dni. Horvat je bil ponovno obsojen na pet let.

Obsojen, ker je obstrelil ženo. Avgust Lončarič, 28 letni posestnik od Sv. Bolfenka v Halozah, se je poročil pred dvema letoma s Katarino Vinkler, h kateri se je priženil na posest. Kmalu je prišlo do preprirov, ker žena na možovo zahtevo ni hotela napoditi od hiše svojih staršev. Mož je odšel od nje in je zahteval ločitev zakona in polovico ženinega posestva. Žena v ločitev ni privolila. Lončarič je pričakal 20. julija svojo ženo s samokresom in jo je tako obstrelil, da ne bo nikdar več zdrava ter za delo. Na obravnavi pred mariborskimi sodniki 30. septembra se je obtoženi izgovarjal, da se mu je orožje v razburjenosti po nesreči sprožilo, a je le bil obsojen na pet let in en mesec robije, na 6000 din povračila ženi za bolečine in 861 din stroškov za bolnišnico.

Pri lenivosti črevesa, kataru v črevih, obolenju skrajnega črevesa odstranjuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda zaprtje spodnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče, da redna poraba »Franz-Josefove« vode izbornu urejuje funkcijo črev.

Reg. po Min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.485, 25. V. 35.

Sezonsko delavstvo. Vprašanje našega sezonskega delavstva je eno izmed najbolj perečih vprašanj Prekmurja. Kraji so pregosto naseljeni, saj je povprečna gostota prebivalstva 110, ponekod pa kar 170 na en kvadr. kilometer. Ker nas je toliko, nas domača gruda vseh ne more preživljati, zato so mnogi prisiljeni zapustiti rodni krov in si iskati zaslužek v tujini. Radi zunanjepolitičnih dogodkov zadnjih časov pa so nekateri svojci delavcev in delavci sami zbegani in se brez pravega povoda vračajo v domovino, kar je zanje velika škoda, ker si morajo na povratku vožnjo sami plačati. Mnogim pri povratku tudi zmanjka denarja, zato so prisiljeni prodati nemške marke, odnosno franke za ceno, za katero pač morejo. To njihovo stisko pa mnogi špekulantje sramotno izrabljajo in tuje valute kupujejo po mili volji. Zveza poljedelskih delavcev v Mur. Soboti se mnogo trudi, da bi delavce od takih nepremišljenih korakov odvrgla, ker s takimi ukrepi delavci sami sebi le škodujejo, ker niso izpolnili pogodbe. Pogodba o sezonskih delavcih z Nemčijo je ostala vkljub vojnemu stanju še dalje veljavna ter se vsa določila glede dela, pošiljanja denarja in povratka v domovino brez pridržkov še naprej izvršujejo, zato se delavci pred potekom pogodbe naj nikaner ne vračajo. Svo-

je delo naj mirno dalje izvršujejo in po preteku pogodbenega roka se bodo lahko nemoteno vrnili domov. Denar lahko še naprej pošiljajo v domovino po uradni poti. Ta določba velja tudi se-

Dekleta kopljejo strelske jarke za obrambo Varšave

Angleški vojvoda iz Gloucestra je general Francozom na pomoč poslani angleške armade

Anglija je vpeljala ženske sprevodnike za omnibuse

daj za one, ki so po nepravilni poti prekoračili državno mejo. Zaslužek naših delavcev je letno večmilijonski in je za prekmurske delavce in vse gospodarstvo življenjskega pomena. Z njim si namreč nabavljajo kmetško orodje, gradijo lastne domove in največkrat rešujejo prezadolžena gospodarstva pred davčnimi rubeži. — Če bi se razmere radi vojnih dogodkov v Evropi toliko spremenile, da bi izseljevanje sezoncev bilo onemogočeno, bi država tem tisočem morala preskrbeti primeren zaslužek pri zaposlitvi doma. Toda sedaj nam še ni treba z duhom kloniti, temveč lahko z zaupanjem zremo boljši bodočnosti nasproti.

Murska Sobota. Z odlokom pravosodnega ministra je postavljen za uradniškega pripravnika na okrajnem sodišču g. Štefan Gorički. Iz tukajšnjega okrožnega sodišča sta prestavljena kanclista g. Videčnik Anton na okrožno sodišče v Maribor, g. Apatič Janez pa na okrajno sodišče v Dolno Lendavo, na naše okrožno sodišče pa pride prekmurski rojak kanclist g. Simonka Aleksander, ki je doslej služboval v Ljutomeru. — Na gimnaziji kneza Koclja je imenovan za honorarnega veroučitelja salezijanec g. Ivan Zajc.

Širom Prekmurja. Z odlokom prosvetnega ministra so pred kratkim bili v Prekmurju nastavljeni naslednji učitelji in učiteljice: Nachtigal Gi-

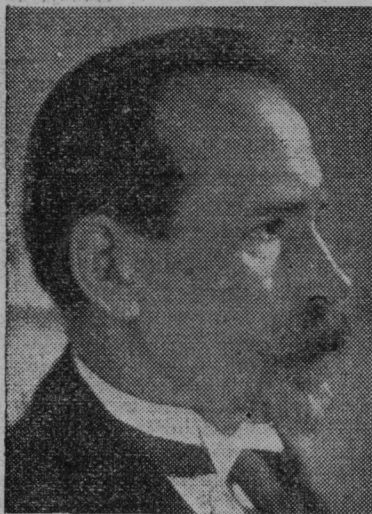

Od Nemcev zajeti poljski vojaki

General Argesanu, predsednik nove vlade na Romunskem

zela in Hohnjec Mira v Turnišče, Gabrič Frida v Dolno Lendavo, žizek Katarina v Črensovece, Žebavec Dragoslava v Šalovce, Cotič Draga in Kolar Jožef v Vučjo gomilo, Dolinšek Viktor in Gerk Slava v Bodonce, Peče Oskar in Močnik Marija v Vel. Dolence, Ribičič Marija v Dolno in Tomšič Zofija v Srednjo Bistrico, Primožič Silvestra v Melince, Jeušovar Julka v G. Lakoš, Kauč Josip v Dolino, škul Helena v Kapco, Šerak Sabina v Predanovec, Vodenik Lenka v Prosenjakovce in Tomazin Hosara v Sulince. Novim prosvetnim vzgojiteljem želimo, da se med našimi malčki dobro počutijo! S to nastavitvijo so

Smetona, predsednik Litve, katero hoče sovjetska Rusija spraviti pod svoje pokroviteljstvo

Nemški vojak čita v poljskem pristanišču Gdinja, katerega so zasedli Nemci, Hitlerjeve proglaše

precej izpopolnjene vrzeli, ki so doslej bile na posameznih šolah.

Turnišče. Pri kopanju temeljev za naš prosvetni dom so prišli do zanimive najdbe. Izkopali so namreč okostje nekega postavnega moškega. Menijo, da je bil to vojak Napoleonove vojske, ki je pri pohodu preko naših krajev umrl. Identiteto sklepajo po svetinjici, ki jo je pokojnik imel na prsih. Kostni so pokopali na pokopališču, svetinjico pa so podarili prekmurškemu muzejskemu društvu.

Genterovci. Minuli teden se je pri našem pokopališču, kjer je cesta radi ostrega ovinka zelo nepregledna, zgodila prometna nesreča, ki je zahtevala življenje graničarja. Posesnik Ferencek iz Kobilja se je peljal v Dolno Lendavo. Na ovinku sta ga srečala dva kolesarja, od katerih se je eden, graničar, s tako silo zaletel v oje voza, da mu je isto predrlo trebuh in čreva. Na kraj nesreče je takoj prihitelo več ljudi, ki so z avtom prepeljali ponesrečenca v soboško bolnišnico. Toda zdravniška pomoč mu ni mogla rešiti življenja in je ponesrečeni kmalu umrl. Vzrok nesreče bo natančneje dognala preiskava.

Dobrovnik. Prejšnjo nedeljo so naši študentje uprizorili igro »Učiteljica«, ki jo je obiskalo lepo število občinstva. Igra je dobro uspela in so bili gledalci nad izvajanjem zelo navdušeni. Za naše obmejne kraje so take prireditve še posebnega narodnostnega pomena, ker živi tod večinoma madžarski živelj, zato moramo agilnost prirediteljev le pohvaliti in jih prositi, da take in slične prireditve večkrat izvajajo.

Srednja Bistrica. Nezaslišane so predrznosti, katerih se nekateri poslužujejo zadnje čase. Tako je tudi pred kratkim neki hudobnež v zasedi počakal posestnika Kreslin Štefana ter na nič hudega slutečega streljal. Zadel ga je v prsa in krogla mu je izstopila na hrbtu. Napadalca iščejo orožniki.

Bakovci. Prejšnji teden je padel delavec Husar Franc s kolesa tako nesrečno, da si je zlomil nogo. — Ista usoda je doletela Stranski Franciško, ki je prala sode in se ji je eden zvalil na nogo. Oba se zdravita v soboški bolnišnici.

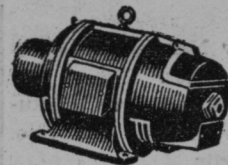

Nemško vojaštvo popravlja v zasedeni Poljski pretrgane telefon. zveze

Kronična zapeka in njene slabe posledice, posebno pa motnje v prebavi, se morejo preprečiti z že davno preizkušenim sredstvom za čiščenje, z naravno »Franz-Josefov« grenko vodo, ki se tudi po daljši porabi izkazuje kot zelo odlična. Oni, ki bolehalo na želodcu in čreveh, pa pljejo »Franz-Josefov« vodo, so zelo zadovoljni z okusom kakor tudi z njenim učinkom.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

DOBAVLJA-POPRAVLJA

motore
in vse vrste električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINOVI
Zagreb, Koturaška 69

Renkovci. Pred dnevi je neznan uzmovič odpe-ljal kolo neki ženski iz Lipe, ki je prišla v naš gozd nabirat gobe in je kolo prislonila na bližnje drevo. Tatvino je prijavila orožnikom. Ker se tatvine koles zadnje čase zelo pogosto ponavlja-jo, naj ljudje nanje obračajo večjo pozornost.

Naši rajni

Podčetrtek. V torek, 19. septembra, smo pokopali na tukajšnjem pokopališču Kolarja Antona, posestnika v Podčetrtku. Pokojni je bil skrben družinski oče šestih otrok, katere je vse vzgojil v krščanskem in narodnem duhu. Bil je zaveden katoliški mož, kar pa nekaterim ni šlo v račun, radi česar ga še na zadnji poti prav ti niso spremljali, pa čeprav je bil dolga leta njihov član in celo poveljnik. Vedno je stal zavedno v naših vrstah in organizacijah. V 84. letu starosti je podlegel trudapolnemu delu, ki ga je skozi vse življenje kot dober gospodar izvrševal. Kljub temu, da ga na zadnji poti niso spremljali tisti, ki bi ga z ozirom na njegovo društveno delovanje morali, se je njegovega pogreba udeležilo veliko število ljudi z g. župnikom, kar je dokaz, da je bil rajni med ljudstvom zaradi svoje zavednosti zelo priljubljen. Naj mu sveti večna luč — žalujočim pa naše sožalje!

Rajhenburg. V noči od nedelje na ponedeljek je po šesttedenski bolezni umrl v brežiški bolnišnici Zupančev Pepi. Njegovo zlato, mlado, še nepokvarjeno srce je bilo navdušeno in vneto za vse dobro in lepo. Še med boleznijo je ljubil svoje najljubše prijateljice — knjige. Na zadnji poti so ga spremljali štirje duhovniki, godba, učiteljstvo krške meščanske šole z ravnateljem in katehetom, krški dekan, učenci tovariši 3. in 4. razreda krške meščanske šole ter zastopstvo slovenskih fantov v krojih in s praporom. Ko so ga spustili v grob k njegovemu očetu, so se učenci poslovili od njega s pesmijo. G. katehet Romšak se je pa od svojega ministranta poslovil z lepimi besedami in prav tako so se poslavljal z lepimi besedami sošolec iz Krškega, brat načelnik v imenu Fantovskega odseka in g. upok. župnik Kalan. Naj počiva v miru, preostalim pa naše iskreno sožalje.

General Milch, poveljnik nemškega vojnega letalstva

Iz celjskega okrožja

Razno

Nov železobetonski most v Nazarjih v Gornji Savinjski dolini je odprt za promet.

Iz Zagorja ob Savi odpotuje te dni večja skupina brezposelnih rudarjev v vrbasko banovino. Dobili so delo v rudniku Dobrlin.

Regulacija Savinje. Sedaj se vrši regulacija v četrti etapi nad gostilno Krajnc na Polulah pri Celju. Delo v tej etapi bo trajalo par mesecev. Peta etapa, ki sega do železniškega mostu pod Bregom, pride na vrsto prihodnje leto.

Pričenja se kostanjarska sezona. Na Dečkovem trgu v Celju se je že pojavil prvi kostanjar, ki posebno proti večeru razširja prijeten vonj iz svoje pečice.

V Zagorju ob Savi pogrešajo dva mlada človeka, ki sta šla najbrž iskat smrt v hladne savske valove.

V Trbovljah se je pojavila epidemija paratifusa. Obolelo je že več oseb. Ker se bolezen naglo širi, je oblast podvzela vse potrebne korake, da se nevarna bolezen omeji. Ljudje ne smejo uživati kislega in neprekuhanega mleka.

Celjsko mestno gledališče je razpisalo abonma ter vabi interesente, da se poslužijo ugodnosti, ki jih dobe kot abonenti.

REKORD OBLEKE IN ASTRA ČEVLJE kupite v dobri kvaliteti in zelo poceni: CELJE, PREŠERNOVA 5. 1521

Bivši občinski tajnik obsojen. Gorenšek Leon, bivši občinski tajnik v Vojniku, je bil te dni pri okrožnem sodišču obsojen radi poneverbe na štiri mesece strogega zapor.

Kar s kosami so jih napadli. V noči so napadli neznanci v Mariji Gradcu nad Laškim 24 letnega delavca Franca Teršak in 25 letnega kmečkega sina Črepinšek Mihaela iz Laškega. Pretepli in ranili so ju s kosami tako, da je dobil Črepinšek globoke rane na desni roki, glavi in vratu. Teršak pa je ranjen na levem prsnem košu in na levi roki. Napadena so pripeljali v celjsko bolnišnico. Orožništvo je storilec na sledu.

Dve občutni nesreči v družini. Kmetu Pirnatu iz Kaplje v Savinjski dolini je v soboto, 23. septembra, pogorel kozolec. Požar, ki je nastal v noči, je vpepelil poslopje, napolnjeno s krmo, do tal. Kmet trpi občutno škodo. Naslednji dan, v nedeljo, pa se je peljal domači sin Karel s kolesom proti Lokam. V bližini gostilne Pavlinec je bil napaden od že znanega pretepača iz Lok. Napadeni, ki je dobil štiri nevarne zabodljave z nožem, je moral iskati pomoč v bolnišnici. V Savinjski dolini nismo vajeni obračunavanja z noži, zato se vsa javnost zgraža nad grdim dejanjem.

Ponarejal je samske in poročne listine. Te dni se je zagovarjal pred celjskim okrožnim sodiščem Ivan Pivec, 43 letni ločenec iz Poljčan. Pred dvajsetimi leti se je poročil in imel v zakonu sedem otrok. Leta 1931 pa se je ločil in od žene in si poiskal drugo. Da ne bi ta zvedela, da je poročen, oziroma ločen, je leta 1937 ponaredil samski list, s katerim je varal svojo prijateljico. Da bi si pridobil njeno zaupanje, je vložil v Ljudsko posojilnico v Celju 50 din, v hranilno knjižico pa je pripisal številke, tako da se je glasila vloga na 88.550 din. Lagal se ji je, da bosta kupila ob pribliki kakšno kmetijo. Nekaj časa sta stanovala v Čretu pri Celju, letos v aprilu pa sta nastopila oskrbnitvo nekega posestva v Kasazah pri Petrovčah. Med tem pa sta se pričela prepirati in pretepati, nakar ga je prijateljica javila oblastvu. Pivec je dobil 4 mesece strogega zapor.

V blagajno Trboveljske premogokopne družbe je nameraval vlomiti. V Trbovljah so prijeli nevarnega tička Miliča Vojislava, Milič je skupno

s tovarišem Levom Abram ukradel v Beogradu 120.000 din. Leva in Miliča so prijeli, vendar pa je Milič ušel. Zatekel se je v Slovenijo in se klatil okrog Rmskih Toplic. Že pred desetimi leti je naredil več vlomov, radi katerih je bil zaprt. V zaporu se je seznanil z nekim Trboveljčanom, katerega je mislil pridobiti za to, da bi skupno vlomila v blagajno rudnika TPD in v blagajno Bratovske skladnice. Trboveljski tovariš pa ga je javil oblastvu. Ko se je napovedani dan pojavil v Trbovljah, ga je počakal na postaji orožnik v civilni obleki. Milič je bil takoj aretiran. Priznal je tudi svojo namero. Oddali so ga beogradski policiji. Pri njem so našli zalogo vlomilskega orodja, ponarejen krstni list in legitimacijo, s katero se je izdajal za književnika.

Za uboj v razburjenosti in v silobranu tri leta ječe. V Rakovljah pri Braslovčah je Vinko Brinovec v razburjenosti in silobranu udaril z lato po glavi delavca Mavha tako močno, da je udarjeni podlegel poškodbi. Brinovec je bil v Celju 30. septembra obsojen na tri leta robije.

Nezgode in nesreče

Jagodič Stanka je zgrabil stroj v Vestnovi tovarni v Celju in mu polomil prste.

Mirnik Franc, doma iz Petrovč, je padel s kolesa in si zlomil desno roko.

Perčič Stanko, šestletni sin geometra iz Celja, je padel in si zlomil desno roko.

Kukovič Josip, 34 letni kmet iz št. Jurja pri Celju, je padel in si zlomil desno roko.

Kolarič Martin, vajenec iz Dola pri Hrastniku, si je pri padcu s kolesa prebil čeljust in izbil zobe.

Jakob Trobiš iz Šmartnega v Rožni dolini je padel pri nakladanju lesa in si poškodoval roko in glavo.

Jakob Silkovič iz Šmarja pri Jelšah je padel s slive in si zlomil levo roko.

Ivkovič Vladko, mesarski vajenec, je gnal teleta po cesti iz Laškega proti Celju. Po cesti je pridiral neznan avtomobilist, ki je fanta podrl. Ivkovič je dobil hude poškodbe po glavi in rokah. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Zupan Bogdan iz Trbovelj je dobil pri delu v Plankovem kamnolomu nogo v stroj. Stroj mu je nogo občutno poškodoval.

Rajnim spomin

Jožef in Anton Deleja. V mozirski in celjski okolici se je razširila vest o smrti dveh bratov Deleja. Prvi je umrl 24. septembra Anton, 83 let star, kmet in tesarski mojster ter navdušen lovec. Bil je ustanovni član Prostovoljne gasilske čete v Mozirju ter zelo priljubljen. Na Tonetov pogreb je prišel brat Jože iz Celja in ko je globoko žalosten zapuščal sveži grob svojega brata, ki ga je zelo ljubil, ga je nenadoma v tej potrtosti obšla slabost. Pri Žekarjevem kozolcu se je zgrudil nezavesten. Zadela ga je srčna kap, da je bil takoj mrtev. Odnegli so ga v trg, kjer so ga položili na mrtvaški oder. Zavednima Slovenca zaslužen spomin!

V celjski bolnišnici je umrl Franc Johr, kmet iz št. Lenarta nad Laškim.

V Medlogu je umrla 80 letna zasebnica Fabjan Neža.

V Celju je izdihnila svojo dušo 82 letna zasebnica Ana Marija Šprung.

V celjski bolnišnici je umrl 50 letni Janez Komšek iz Zavrha pri Dobrlin.

Gospodarstvo

Hmelj. Kupčija s hmeljem se razvija normalno. Računa se, da je prodanega okrog 40% letošnjega pridelka. Cene se gibljejo od 35 do 38 din kg. Povpraševanje je posebno po boljšem blagu.

Češplje, ki so letos izredno bogato obrodile, so se plačevale skraja po 45 din 100 kg, sedaj pa je cena padla na 30 din. Nekateri kmetje v celjskem in šmarskem okraju so jih prodali v vagonskih količinah. Večinoma jih kupujejo za napravo žganja. Nek celjski trgovec jih je pokupil v ta namen 40 vagonov.

Spori ob nastanjanju vojaštva

Od raznih strani smo dobili glede tega vprašanja. Vsem tem in še drugim odgovarjamo glede ravnjanja:

Z ozirom na nerednosti, ki so se vršile ob nastanjanju vojaštva, ter na nesoglasja med vojaki in gospodarji, o katerih se nam piše, ter na razna druga, v poštev prihajajoča vprašanja sporočamo bistvene določbe zakona o nastanjanju vojske in mornarice, ki prihajajo za rešitev teh vprašanj v poštev.

Za nastanitev vojske v rednem stanju po zgradbah privatnih naprav, podjetij in poedinih oseb daje država lastnikom odškodnino v denarju, v kolikor jih niso prostovoljno prepustili državi brezplačno. Za nastanitev v mobilnem in vojnem stanju se tudi privatnim napravam, podjetjem in osebam ne daje nikakršna odškodnina. Velikost odškodnine za nastanitev v rednem stanju določa ministrski svet. Pravico odrediti nastanitev vojske v rednem stanju ima minister za vojsko in mornarico; v mobilnem in vojnem stanju ima to pravico vrhovna komanda, prav tako pa tudi komandanti stalnih odredov. Za nastanitev vojske se ne morejo okoristiti med drugim prostori, neobhodno potrebni za stanovanje gospodarja in njegove družine. Da se nastanitev vojske pravčasno in pravilno izvršuje, je med drugim dolžnost občinskih oblastev, da izvrše popis in vodijo razmestitveni pregled glede vseh zgradb privatnih oseb, naprav in podjetij v območju občine, ki se dajo uporabiti za porazmestitev vojske in njenih potreb. Občinska oblastva so dolžna opravljati nastanitev pravilno, tako da se obremene sorazmerno vsi prebivalci. Nikakor in nikoli ne smejo posegati po tistih prostorih in stvarih, ki so neobhodno potrebni gospodarju in njegovi rodbini. O pritožbah zoper občinska oblastva odloča upravno oblastvo prve stopnje, čije odločbe je dokončna in zoper njo ni pravnega sredstva.

V rednem stanju mora starešina čete, ki opravlja po dobljeni odobritvi ali naredbi nastanitev po privatnih domovih, predhodno predložiti občinskemu oblastvu pregled o številčnem stanju in ostalih potrebah za nastanitev. Pregled mora obsegati razen številčnega stanja častnikov in vajakov, številčno stanje živali in voz, število potrebnih sob za porazmestitev štabov, častnikov, podčastnikov, vajakov, živali in voz, čas trajanja porazmestitve ter hišno opravo in pribor, ki sta potrebna za porazmestitev vojske. S hišno opravo za častnike se razumejo: postelja s posteljino, miza, stoli in ostali pribor za prenočevanje. S hišno opravo za podčastnike in vojake se razumejo: gunj ali ponjava za ležanje, posode za kuhanje in za donajanje vode. S potrebščinami za živali se razumejo: sredstva za napajanje, sredstva za krmljenje in čiščenje hlevov ter gunj. Če v kakšni hiši ni potrebne oprave, ima občinsko oblastvo pravico, si jo izposoditi od drugih gospodarjev, dokler nastanitev vojske traja. Na ta način izposojene stvari z ocenjeno vrednostjo se izročijo po spisku in na podpis komandantu stanovanja dotičnega štaba, odnosno tistemu, ki te stvari uporablja. Za nastanitev se ne smejo jemati tiste zgradbe in prostori, ki bi se morali dolgo izpraznjevati in katerih zasedba bi povzročila prebivalcem občutno škodo v obrtu ali gospodarstvu.

Nesporazume in spore med obvezniki in prebivalci radi nastanitve razsojajo vojaška oblastva ob udeležbi krajevnih oblastev.

Čete odgovarjajo za kvar in škodo, ki jo povzročijo v stanovanju privatnih oseb in naprav. Prebivalci, ki se hočejo zoper to pritožiti, morajo poslati svoje pritožbe po občini ali pa neposredno komandantu čete, kjer jim je pač bliže, in ta mora vzeti pritožbe takoj v obravnavo. Pritožbe se pošiljajo redno pred odhodom čete, brž ko nastane ta kvar, odnosno škoda, da se dasta ugotoviti in o nju sestaviti zapisnik še pred odhodom čete. Glede vsega ostalega, kar se nanaša na cennitev in povračilo škode, veljajo določbe predpisov o povračilu škode, storjene od vojske in mornarice, ki jih predpisuje minister za vojsko in o

Kmečka trgovina

Vlada hoče zvišati cene kmetijskim pridelkom

Naša vlada je izdala več ukrepov, da se učvrstijo cene kmetijskih pridelkov v državi. Izvršila bo potrebni nakup živil za rezervo, obenem je pa izdala protidraginjsko uredbo, s katero hoče preprečiti neupravičen dvig cen predmetov, ki jih kmet kupuje. Država bo odkupila za potrebo države in vojske potrebne količine pridelkov na samem tržišču. Odkupijo se znatne količine pšenice, ovsa, koruze, masti, čebule, v drugi etapi nakupa pa tudi drugi kmetijski pridelki. Obenem se bodo ustvarile že pred zimo potrebne rezerve za pasivne kraje, da se tako tem krajem zagotovi prehrana pod ugodnimi pogoji. Z odkupom na tržiščih se bo vplivalo na zboljšanje cen. Z vsem tem hoče vlada preprečiti prehod kmetijskih pridelkov v roke onih, ki bi radi s tem, da bi sedaj zbili cene čisto nizko, pozneje, ko bi pa nastalo povpraševanje, pa bi vse drago prodajali. Vlada je to storila radi trenutnega zastoja v svetovnem prometu in zaradi nerednih prometnih razmer na nekaterih straneh naše meje. Kmetijski proizvodi so danes suho zlato, za katero se moramo brigati vsi in vlada je pri tem dala lep zgled.

Švica hoče kupovati pri nas živino in meso

Zaradi vojne v Evropi je tudi Švica odrezana od številnih držav, s katerimi je kupovala. Švica ima veliko industrijo za mesne izdelke, za katero potrebuje mnogo goveje živine. To je pred izbruhom sovražnosti v Evropi dobavljala v veliki množini iz Danske in drugih skandinavskih držav. Te dobave so se vršile v glavnem preko Nemčije, kar je pa sedaj radi vojne stanja v Nemčiji onemogočeno. Švica bo to, kar je sedaj kupovala na severu, nabavljala na Balkanu, v prvi vrsti v Jugoslaviji. Posebno se Švica zanima za uvoz mesa starejše živine, predvsem bikov in krav, kar bo prišlo nam zelo prav, ker je ravno te živine na mejsiščih precej, saj je doslej nihče ni v večji meri kupoval. Poleg živine in mesa bo Švica kupovala od nas še pšenično moko.

Zadeva povečanja izvoza v Nemčijo

se te dni razmotriva v Beogradu v okviru stalnega jugoslovansko-nemškega gospodarskega odbora. Toda pri tem so težave, kajti z vojno so začele prihajati nemile spremembe pogojev za nakup na veliko. Ni več starega kredita, zavrtnje so vse stare obveznosti, neveljavni so postali sklenjeni zaključki in zahteva se gotovina. Pomorska vojna otežkoča trgovino. Trgovske ladje vojujočih se držav potapljaajo, plovba je nevarna in tvegana ter povzroča težave pri nabavi kolonialnega in čezmorskega blaga. Italiji in Romuniji moramo blago takoj plačati z našim blagom, ostalim državam pa že pred prevzemom v denarju. Zato tudi mi ne moremo postopati drugače, kot da za blago zahtevamo plačilo takoj, to je pri prevzemu. Ker so naše blago Nemci plačevali s svojim blagom, kar sedaj radi vojne ne morejo takoj storiti, ni izgledov, da bi se izvoz v Nemčijo dvignil. Nemci bi sicer radi, da bi jim naša država dajala blago samo na njihovo zagotovilo, da bodo plačali pozneje z blagom, toda mi na to ne moremo pristati, kajti gospodarstvo Jugoslavije ne bo dajalo drugi državi kreditov v blagu. Če nam bo torej Nemčija mogla takoj dobavljati koks, jeklo, stroje, bombaž, se bo naš izvoz v Nemčijo povečal, drugače pa iz te moke ne bo kruha.

Hmelj

Vnovčevanje letošnjega hmelja se v Savinjski dolini nadaljuje in se računa, da je 40% letošnjega pridelka že prodanega. Cene so precej stalne in se plačuje kilogram hmelja po 36 do 38 din, lepo blago pa izjemoma tudi 40 din. Največ povpraševanja je po lepem, kakovostno dobrem blagu.

Kupčija s hmeljem je oživela tudi v Vojvodini, kjer se plačuje boljše blago po 25 do 32 din kg, najboljše izjemoma tudi 35 din kg. V Vojvodini so baje prodali že okrog 70% letošnjega pridelka. Da ima vojvodinski hmelj razmeroma tako dobro ceno, je vzrok v tem, da je letos izredno lep in da se ga je pridelalo manj kot pa prejšnja leta.

Kar se tiče drugih držav, zaradi nestalnosti valut (vrednosti denarja vojskujočih držav) cene ni

mogoče prav preračunati na naš denar, zato je primerjava težka. Glavno pa je, da je oživela trgovina z našim hmeljem in da so izgledi za izvoz našega hmelja dobri.

Gospodarske zanimivosti

120 vagonov svinjske masti, mesa in drugih mesnih izdelkov bomo poslali na Češko-Moravsko. Pred izbruhom vojne se je dogovor nanašal na 150 vagonov. Radi težav v plačilnih ter železniškem prometu se je bil promet s Češko-Moravsko skoraj popolnoma ustavil. Radi skoka cen in radi gornjih neprilic se je moral prejšnji dogovor obnoviti tako, da so se pri tem upoštevale koristi naših izvoznikov.

2000 svinj prodamo vsak teden na dunajskem trgu, v ostali Nemčiji pa samo 200. Na Slovaško pa bomo tedensko lahko prodali 10 vagonov svinj. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine se bo odpravil, kakor je izjavil trgovski minister dr. Andres. Namesto njega se bo osnovalo ravnateljstvo za zunanjo trgovino, ki bo imelo sledeče posle: izvoz, uvoz, carine, gibanje cen v državi in v tujini, promet blaga po železnici in vodi, devizno (denarno) politiko in vse posle, ki so zvezani z zunanjo trgovino.

Vsi Nemci bodo enaki, ne sicer po značaju, pač pa po obleki. Ženske obleke bodo preproste in enotne, prav tako tudi moške. Blago bo sestavljeno iz 60% volnenih odpadkov in 40% rastlinskih vlaken. Da bi se ženske še oskrbele z obleko, stoje pred trgovinami v dolgih kolonah in čakajo na postrežbo. Toda pri tem jih dostikrat presenetijo policijski voz, ki vse ženske pred trgovinami pobere in jih zapelje — lupiti krompir za nemško vojsko. Krompirja ima namreč še dovolj, dočim pride kruha le 2 kg tedensko na osebo.

Cene goveje živine

Voli. Maribor debeli 3.75—5 din, poldebili 3.25 do 3.75 din, plemenski (junčki za vožnjo) 4 do 5.50 din; Ptuj 3—4 din, Slov. Konjice 4—4.50 din, Radovljica prvovrstni 5—5.50 din, ostali 4.50 din kilogram žive teže.

Biki. Maribor 3.2—4.50 din, v Ptuj pa 3 do 3.50 din kg žive teže.

Krave. Maribor klavne 3.50—4.75 din, plemenske 3.50—4.75 din, klobasarice 2.25—3.25 din, molzne 3.75—5 din, breje 3.25—4.50 din; Ptuj do 3.75 din, Slov. Konjice 3.50—4 din, Radovljica 4 do 4.50 din kg žive teže. V Mitrovici na Hrvaškem so pa bile krave mlekarice 1800 do 2500 din komad.

Telice. Maribor 3.60—4.75 din, Ptuj 3—5 din, Slov. Konjice 4—4.50 din, Radovljica 4—5 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 4—5.50 din, Slov. Konjice 4 do 4.50 din, Radovljica 7—8 din, Mitrovica 5—5.50 din kilogram žive teže.

Svinje

Plemenske. Maribor 5—6 tednov stare 60 do 75 din, 7—9 tednov 80—110 din, 3—4 mesece 130

do 210 din, 5—7 mesecev 270—390 din, 8—10 mesecev 395—490 din, eno leto stare 680—870 din komad; 1 kg žive teže 6—8.50 din. V Ptuj so bili mladi pujski 6—12 tednov stari po 50 do 140 din komad, kg žive teže 6—6.25 din. V Mitrovici na Hrvaškem so bili odstavljene prasce (odojčce) po 50—100 din komad.

Pršutarji (proleki). Ptuj 6.50—7.75 din, Slov. Konjice 7 din, Radovljica 8 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Slov. Konjice 8 din, Radovljica 9.50 din kg žive teže.

Konji

V Ptuj so lepi konji dosegli 4000 din komad. V Mitrovici na Hrvaškem so bili prvovrstni konji po 3500 do 4000 din komad, dobri tekači, to je bolj lahki konji po 1500 do 2500 din komad, stari, slabotni, bolehnii in z napakami so pa bili okrog 1000 din komad.

Tržne cene

Zito. Pšenica 150, rž 150, ječmen 125, koruza 125—150, oves 100, proso 200, ajda 125, fižol 200 do 300 din 100 kg na mariborskem trgu. V Radovljici pšenica 200, ječmen 180, rž 190, oves 190, koruza 140, fižol 200—300 din 100 kg. V Sl. Konjicah pšenica 200, ječmen 175, rž 200, oves 150, koruza 150, fižol 200 din 100 kg.

Krompir. Maribor in Ptuj 75, Slov. Konjice 90, Trbovlje 125, Radovljica 100 din 100 kg.

Krma. Seno: Maribor sladko 70—80 din, kisló 50—65 din, Ptuj 50—75 din, Slov. Konjice 40 din, Radovljica 60 din 100 kg. — Detelja: Maribor 80, Slov. Konjice 60 din 100 kg. — Otava: Maribor 75—80 din 100 kg. — Slama: Maribor 35—40 din, Slov. Konjice 25 din, Radovljica 30 din, Ptuj 25 do 30 din 100 kg.

Med. Slov. Konjice 16 din, Radovljica 20 dip kilogram.

Grozdje. Maribor 3—5 din kg.

Vino. Okolica Slov. Konjic navadno mešano 4 do 5 din, finejše sortirano 6—7 din liter pri vinarstvih.

Sadje. Jabolka: Maribor 2—4 din, Slov. Konjice 0.50—1.50 din, Radovljica 1—2.50 din kg. Hruške: Maribor 3—5 din, Slov. Konjice 1.50—2 din, Radovljica 1.50—2 din kg. Breskve 3—8 din kg, maline 4 din, borovnice 2 din, brusnice 8—10 din, šipek 3 din liter.

Drva. Slov. Konjice 70 din, Radovljica 90 din kubični meter.

Volna. Radovljica neoprana 25 din, oprana pa 35 din kilogram.

Kože. Slov. Konjice svinjske 6 din, telečje 10 din, goveje 8 din kg.

Sejmi

9. oktobra svinjski: Središče; živinski in kramarski: Sv. Krištof — 10. oktobra tržni dan: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor; živinski in kramarski: Rajhenburg, Vuzevica — 11. oktobra svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje — 12. oktobra tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski: Teharje — 13. oktobra svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Kapla — 14. oktobra svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

Razgovori z našimi naročniki

Podpis izjave, naj geometer določi mejo. Razveljavitev razmejitve. J. L. Kupili ste gozdno parcelo, pri čemer prodajalec sam ni točno vedel za mejo ter ji le približno pokazal. Radi tega ste trije mejaši podpisali izjavo, naj mejo določi geometer (najbrž po mapi), da se podvržete geometrovi razmejitvi kljub eventualnemu 30 letnemu hasnovanju v drugačnih mejah. Geometrova razmejitve je izpadla v Vaš prid. Par mesecev po izvršeni razmejitvi je mejašinja pograbil listje in posekala nekaj dreves na Vašem svetu. Pravi, da ste vi kupili le tričetrt oral gozda, da meri zadevna parcela po razmejitvi več nego tričetrt oral, da ona ni vedela, kaj je podpisala, da je svet, na katerem je posekala drevesa in pograbil listje, njena last. — Na posamezna vprašanja Vam odgovarjamo: ako je mejašinja vedela za vsebino izjave, ki jo je podpisala (bodisi, da je izjavo sama prečitala pred podpisom, ali so ji jo drugi prečitali, ali se je govorilo o vsebini izjave — kar bi morali v eventualni pravi Vi dokazati, kar Vam najbrž ne bo težko in bo podpis vsekakor govoril za Vas), veljajo meje tako, kakor jih je določil geometer. Mejašinja se ne more več sklicevati na morebitno 30 letno ha-

snovanje v drugih mejah, niti na to, da je sedaj Vaša parcela večja nego tričetrt oral. Meje so končnoveljavne, Vi smete gozd hasnovati do skrajnih, od geometra določenih mej ter smete zahtevati odškodnino za pograbljen listje in posekana drevesa tostran od geometra določenih mej. — Kaj drugega bi bilo, ako mejašinja res ni vedela, kaj je podpisala (ker izjave ni prečitala in ji je morda kdo navedel drugo, odnosno napačno vsebino) in se ustno ni nič govorilo o tem, da mejašinja vnaprej prizna mejo, kakor jih bo določil geometer. V slednjem primeru bi moralo — ako med Vama ne bi prišlo do izvensodne poravnave — meje določiti sodišče, najprej v nepravdnem postopanju (kjer mora vsaka stran sama plačati odvetnika, ako si ga najame), in če bi vrednost spornega sveta presejala pet sto dinarjev, še pravdnim potom (ako bi mejašinja vložila lastninsko tožbo).

Hranilnica ne izplača naloženega denarja. P. in N. G. Prevzeli ste posestvo, morali bi izplačati dedne odpravnine bratom in sestram, ki Vam že groze s tožbo, imate denar naložen v hranilnici, a Vam ga slednja ne izplača, češ, da je pod zaščito. — Ako je hranilnici res dovoljena

zaščita, Vam je dolžna izplačati le tolikšne obresti in toliko glavnice, kakor je to določeno v od ministrstva odobrenem izplačilnem načrtu. Prosite, naj Vam ta načrt pokažejo. Kaj več žal ne boste mogli dobiti in bi Vam tudi eventualna tožba nič ne pomagala. Kaj drugega bi seve bilo, ako hranilnici zaščita v resnici ne bi bila dovoljena. V slednjem primeru bi Vam morala celo vlogo izplačati — po eventualno predpisani odločbi. Morda bodo sestre in bratje tako uvideli ter se zadovoljili s hranilnimi knjižicami.

Carine prost uvoz rabljenih dvokoles, š. V. Na tako vprašanje smo odgovorili v »Slov. gospodarju« z dne 20. septembra.

Izbris kazni, izrečenih od okrajnega glavarstva. K. M. Od okrajnega glavarstva ste bili dvakrat kaznovani na 48 ur zapora, in sicer radi prekrška po §§ 490, 491 kaz. zak. in po § 31 orož. patenta, ter bi radi dosegli, da bi se Vam te kazni izbrisale. — Izbrisa kazni, izrečenih od upravnih (policijskih) oblasti, ne poznamo. Takih kazni Vam pred sodiščem, pa tudi drugod ni treba navesti. Občina Vam mora izdati npravstveno spričevalo in v njem navedenih policijskih kazni ne sme navesti. Seve se take kazni tudi v kazenskem listu, ki ga izstavi državno tožilstvo, ne vpišejo, ne glede na to, da državno tožilstvo takih kazni sploh ne vodi v evadenci. Potem takem Vam ni treba ničesar ukreniti.

Vojno-obrtne šole. K. J. Radi bi se šli učiti mehaničarskega rokodelstva v kako vojno-obrtno šolo in želite vedeti, kje se take šole nahajajo, kdaj se gojenci sprejemajo in pod kakšnimi pogoji. — Navedene šole se nahajajo v Kragujevcu, Kruševcu in Obilicju. Gojenci se sprejemajo le po predhodnem natečaju, ki izide navadno spomladi in se objavlja tudi v časopisju. Na vpogled ga dobite pri okrajnem načelstvu, pa tudi večjih občinah. Pouk traja štiri leta in se mora gojenec obvezati, da bo služil po dovršeni šoli še pet let. Opozarjamo, da si gojenec ne more obrti svobodno izbirati, marveč se mora učiti tiste, katero odredi komisija. Dokumenti so potrebni enaki kot za sprejem v druge vojaške šole in smo o njih na tem mestu že večkrat pisali. Zadnjega natečaja se je udeležilo 14 pošilcev iz naše banovine, pa ni bil nobeden sprejet.

Zahtevek napram nezakonskemu očetu na povračilo oskrbnih stroškov. A. P. Nezakonski oče je dal nezakonski materi odpravnino rekoč, da je »za otrokovo doto«. Nezakonski otrok je bil devet let v oskrbi sestre nezakonske matere in štiri leta v oskrbi moža nezakonske matere; ne sestra ne mož nista za to oskrbo dobila nikake odmene. Vprašate, ali in kdo je upravičen zahtevati za oskrbo nezakonskega otroka primer- no plačilo od nezakonskega očeta, pri čemer omenjate, da nezakonski oče doslej pred sodiščem še ni priznal nezakonskega očetovstva do navedenega otroka. — Nezakonski oče ja po ob- čem državljskem zakonu dolžan skrbeti za svoji imovini primerno oskrbo, vzgojo in preskrbo nezakonskega otroka. Nezakonska hči sme zahtevati doto le od svoje matere. Roditeljem je sicer dano na voljo, poravnati se med seboj glede vzdrževanja, vzgoje in preskrbe nezakonskega otroka, vendar taka poravnava nikakor ne sme škodovati otrokovim pravicam. Oče mora skrbeti za vzdrževanje otroka tako dolgo, dokler se ne more sam preživljati. — Ako je nezakonski oče ob izročitvi omenjenega denarja izrečno poudarjal, da naj bo za otrokovo doto, bi moral oskrbne stroške za otroka posebej plačati. Ako pa je govoril hkrati o odpravnini in o doti, je v dvomu smatrati, da je bil denar namenjen tudi za kritje oskrbnih stroškov. V slednjem primeru bi bila dolžna nezakonska mati izdobljene odpravnine plačati primerne vzdrževalne stroške sestri in možu. Ako bi odpravnina za to kritje ne zadoščala, bi bila sestra, odnosno mož upravičena terjati povračilo od nezakonskega očeta, kar, oziroma kolikor sta potrošila za njegovega otroka, kar bi moral nezakonski oče sam po zakonu potrošiti. Ako bi nezakonski oče v zadevni pravdi zanikal, da bi bil nezakonski oče vzdrževanega otroka, bo morala tožeča stranka (sestra, odnosno mož) dokazati najprej, da je toženec res nezakonski oče. Kot priča bo nastopila (ob pomanjkanju drugih dokazil) nezakonska mati. — Nezakonska mati bi mogla v lastnem imenu zahtevati od nezakonskega očeta povračilo oskrbnih stroškov le, ako bi bila otroka sama vzdrževala ali ako bi bila sestri, odnosno možu oskrbne stroške plačala. — Iz okolnosti, da je nezakonski oče zahteval »vknjižbo otrokove dote« in ako se je vknjižba res izvršila (na kaki nepremičnini nezakonske matere), bi se dalo sklepati, da je nezakonski oče denar res dal le za doto; v tem primeru bi — kot omenje-

no — moral stroške za vzdrževanje otroka posebej plačati, odnosno jih vrniti.

Izpodbijanje umika tožbe. Ista. V gori opisanem primeru je nezakonska mati tožila nezakonskega očeta na plačilo »triletne preživnine« za otroka, po pouku pa, dobljenem na sodišču, da je le njen mož k tožbi upravičen, ker je on otroka oskrboval, je tožbo umaknila. Vprašate, ali je možno umik tožbe izpodbijati in kdo je k temu izpodbijanju upravičen, mati ali varuh otroka. — Ako je bila tožba umaknjena, ne da bi se bila tožeča stranka hkratu odpovedala tožbenemu zahtevku, lahko tožeča stranka vsak čas zopet vloži novo tožbo z istim tožbenim zahtevkom. Ako pa se je tožeča stranka tožbenemu

zahtevku odpovedala, slednjega ne more več uveljavljati. — Ako je nezakonska mati tožbo vložila v svojem lastnem imenu, po navedenem umiku ne more izpodbijati. Ako pa bi bila tožila v imenu nezakonskega otroka, oziroma kot njegova varuhinja, bi bil umik tožbe, odnosno odpoved tožbenemu zahtevku veljavna le, ako bi bilo umik, odnosno odpoved odobrilo varstveno sodišče. Ako pa varstveno sodišče umika tožbe še ni odobrilo, bi se pravdno postopanje lahko nadaljevalo. — Po opisu zadeve sodeč, gre le za povračilo oskrbnih stroškov, ki sta jih že imela sestra in mož nezakonske matere; v tem primeru bi nezakonski otrok ne bil upravičen k tožbi.

Našim malčkom

SPIS KAKOR POLH!

Tako so vam gotovo že rekli, na primer, če zjutraj niste hoteli iz postelje. Lepo je biti polh, tak pravi, pristni, kateremu ne more nihče očitati, da je to, kar je. Kaj pa menite, zakaj ta žival sploh spi tako dolgo? Čisto enostavno: ker ji je pozimi premrzlo, ker ne najde hrane. Tedaj se

To je polh. Videti mu je, kako imenitno se počuti v svojem zimskem brlogu. Srni in veverici ni tako ugodno.

polh zvije v klopčič, se potuhne in zaspi. Tako spi kakih sedem mesecev! Lahko jih je tudi nekaj manj. V oktobru, v začetku novembra se vleže, v aprilu pa je že zopet na nogah.

Pa ni samo polh takšen — tudi druge živali prespijo zimo. Svizec ali marmotica živi v Alpah. Čisto gori, kjer plavajo obla-

Visoko gori v gorovju imajo svizci umetno izdelbene votline. Včasih se kateri prebudi, pa si misli: »Ah kaj, še je čas!« in spi udobno dalje.

ki, se vlečejo megle in kaže toplomer že precej »pod ničlo«. Res ne bi bilo prijetno, če bi moral biti kdo stalno tam gori. V jeseni, proti koncu septembra, prinese lepega dne nekaj živali par snopov suhe trave. Nato rečejo: »Vsi vstopiti!« ter zadelajo vrata od znotraj dobro s senom. Tedaj se oglasi še govoreči zbor: »Lahko noč!« in zima je za svizec premagana! V aprilu pogleda ta ali oni malo skozi blazinasta vrata, poreče: »Še sneži!« in spet zaspi. Dokler se potem ne prikrade kak sončni žarek in drugega za drugim malo požgečka pod nosom — in tedaj je treba vstati!

Ali vse živali, ki so pozimi na prostem, res tudi spe? Da, večina že, pa ne nepretrgano kakor polh. Drugi, zajci ali naše miške, lisica in jeseni, ti tako dremajo par dni, potem pa postanejo lačni in iščejo tako dolgo, da kaj najdejo in se pri tem obenem segrejejo. Druge živali pa so bolj prebrisane! Tako na primer hrček. Vse poletje nima miru, kakor obseden teka

Hrček je vso svojo zimsko zalogo točno uredil. Sadje, koreninice, vse je na svojem mestu. In za miško se še tudi kaj najde!

sem in tja ter »nakupuje«. Sede v žitno polje in »žanje«. Ali ne stlači si vsega v želodec, ampak v svoji dve nakupovalni torbici, ki ju ima, praktičen kakor je, kar v gobcu na levo in desno. Potem steče domov, izprazni torbici ter gre iznova »nakupovat«. Potem, v oktobru ali v začetku novembra, se zapre tudi on, ali ne da bi spal kakor svizec, ampak le, da bi povsem v miru in v udobni toploti použil svoje prihranke. In do pomladi ima dovolj, zato že prej skrbi. Našli so nekoč v taki hrčkovi duplini kar 25 kg grozdja! Tu se lahko reče samo: »Dober tek!«

Avgust Šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

16

Starec je ostal sam v sobi. Polna glava mu je klonila na stol, kmalu začne na stolec sedeči Pavlekovič vleči dreto. Mikica se poda z junaškim zamahom iz hiše na pot. Kum Pavlekovič je imel v svoji pivnici dovolj močno kapljico, a Mikica, sedeč v sobi, niti čutil ni njene moči. Pod jasnim nebom je začelo vino z njim borbo. A pisarček je bil dovolj dober znanec Vinka Loziča, pa se je otepal dovolj junaško tega starega goljufa. Noge so mu vedno bolj klecale, glava mu je kimala kakor mak v vetru, a tudi pot mu je bila danes preozka, ker je zadeval ob same vogle, vendar se je privlekel srečno do mesta, kjer se križata poljska pota. Tam je stalo rdeče pobarvano razpelo, pod njim priprost klečalnik, očiten znak, da leži Jelenje v okraju krščanskega sveta. Pisar upre oči v razpetega Boga, pod katerim je visel venec ovenelega poljskega cvetja, zamahne z roko ter sede na klečalnik. Položi klobuk poleg sebe na zemljo, upre lakta na kolena in začne buljiti sklonjene glave v tla. Tako je sedel pol ure. Veter je pihljal preko njegovega čela — in to mu je prijalo. Prehlada se mu ni bilo bati. Bil je sicer pohabljenec, vendar mu ni nič škodovalo. Mikica je bil kakor maček, kateri prileti vedno na tace, četudi si ga vrgel iz visokega stolpa. Pisar nekoliko zadremlje. Iz vasi prodira do njega skozi sen lajež psov, vik vaške dece, gaganje gosi, a ta šum ga je še bolj uspaval. Naenkrat ga prebudi ropot. Kmečki voz se je peljal mimo njega. Mikica dvigne nos kvišku, odpre oči ter zazdeha. Okolico je zajel mrak. Pisar se hitro pokrije. Streslo ga je. Nekoliko daleč proč od njega se dvigajo izza grma vaške kolibe, tu in tam je videti iz motne črnosive kopice hiš kako luč. Pisar se dvigne, napravi dva do tri korake, zatem se ustavi. Kakor da se je zamislil, kakor da ne zna, po kateri poti naj krene. Nedaleč je zašumela skozi večerni mir Sava, tekoč tankaj nekje za vrbjem. Mikica pogleda na ono stran. Za vrbami je nekaj zažarelo. Ha! Ciganski ogenj. Da! Konica črnega šotora se prikaže iz vrbja. Mikica se vzdrami. Bržkone mu je šinila »pametna misel« v glavo. S krohotom se zasmеji, zamahne razpetemu Bogu: Zbogom! in krene proti vrbovju po poti ciganskega zaklonišča. Na plitvem produ proti Savi stoji umazan šotor, a za njim voz, pred njim pa gori velik ogenj. Z voza je viselo nekaj capastih plaht ter rdeča blazina, po kateri se preriva temnopolta deca. Po produ pred šotorom se je zleknil cigan ter zaspal. Pri plamenu je čepela grda starka, mešajoč s kuhalnico po loncu kašo ter pušoč pipico. Nekoliko dalje od šotora je privezano za vrbo suho kljuse. Kakor hitro zašumi grmovje, dvigne ciganka glavo, da vidi, kaj da je. Rumeni ogenj ji ožari lice. Na mah postavi pipico na zemljo ter pobesi glavo. Iz grma stopi pred njo Mikica. Starka, zapazivši pred seboj dobrega znanca, pokaže snežnobe zobe izza brkatih ustnic in hitro pograbi pipo.

»Ha, božja ti pomoč! Naprej, naprej! Gospodar Mikica! Kaj te je dovedla noč pred Katin šotor? Kaka božja sreča, ker si nas gole in lačne sirote posikal na kraju, kjer čepimo v rosi.«

»Bolj tiho, Katra!« šepne pisar in pokaže z roko na spečega cigana, »jaz potrebujem tebe.«

»Mene? Glej, glej! Kako čudo! E, da sem mlada o, o, o! Ali — —.« Tedaj opazi starka, kako kukajo ciganci z voza v prišleca. Srdito zamahne s pipico, sikne cigansko kletvico, na mah zakopljejo ciganci svoje kosmate glavice v blazine.

»Striček, dušica! Katera rana te boli? Ne boj se cigana. On smrči. Vrnil se je z dolgega pota, s sejma v Bistrici. Govori, duša, Mikica!«

Pisar se spusti poleg starke na tla, si zažge smotko ob ognju in zamomlja:

»Katra! Hočeš li denarja?«

»Neumno vprašaj, sladki gospod, daj krajcar,

sprejemem deset udarcev, daj groš, sprejemem jih pet in dvajset, pravi cigan.«

»Na, pogledj,« reče pisar in privleče iz žepa srebrni forint in ga dvigne z dvema prstoma, da se je čudovito svetlikal v ognju.

Ciganki se zakrešejo oči, hitro seže po novcu, a pisar izmakne roko in reče med smehom:

»Počasi, Katra! Najprej se morava pogoditi. Roka roko umiva.«

»Kaj pa naj stori baba Katra? Ali ti naj prerokuje z roke, ali nekaj skuha za dekleta, ali ti prežene uroke, ali ti naj napove srečo s kart?«

»Nič kaj takega. Sedaj boš slišala. Pazi, ti za bičavam. Da ti ne uide skozi zobe kaka napačna beseda, ker sicer bo imel opravek vaški pandur. Jaz vem za vse tvoje zvijače in lopovščine.«

»Ti si vendar ciganku kum, Mikica. Nikoli ni izdal cigan kuma.«

»Pa dobro. Martin v vasi je dobro stoječ človek. To veš.«

»Znam, znam, gospod, njegova sreča nima dna.«

»Vidiš, ravno radi tega mi je žal. Ne trpim ga. Ohol je, misli, da je gospod, ta priprosti možič in gleda na nas druge, kakor da smo njegovi kužki. Zagotavljam ti, ne trpim in ne trpim ga.«

»Saj ga ni treba trpeti, Mikica, saj ti ni brat.«

»Jaz mu želim slabo.«

»Pa privošči mu i zlo.«

»Hočem, a nočem sam.«

»S kom pa?«

»S teboj, starka Katra.«

»Kaj naj storim?«

»Martin ima lepo živino. Veliko je vredna, mnogo mu nosi. Pol svojega imetja je izdal za živino, a živina mu pomaga kupovati zemljo!«

»Ah!« Kima ciganka.

»Razumeš, ciganka? Ako bi on zgubil živino, bil bi ob mnogo. Ali ukrasti je ni mogoče.«

»Vem. Krava je velika, nima prostora v torbi. Ti misliš, kum, Katra je čarovnica, pa zna vsakemu zamesiti svoje. Kaj ne?«

»A da,« potrди Mikica.

»Nočem,« reče Katra, tlesne z jezikom in zavrti glavo.

»Zakaj?«

»Eh! Pri Martinu so popadljivi psi. Če bi nas cigane zgrabili, hudo bi bilo za nas. Vse bi nas nagnali. V mestu itak ne smemo ostati, v županijo ne smemo, niti na nebu niti na zemlji bi naj ne imel cigan prostora, ampak samo v Savo bi se moral vreči.«

»Oh! Oh! Glej svetnico Katro. Hočeš? Ali če ti dam deset takih forintov, pravih srebrnih forintov?«

»Deset, praviš,« reče starka, »seveda ne, ne, ne...«

»Ne! Pa dobro. Sodnik v županiji bo zvedel vse, a predvsem ono, kako je dekle Jana v Sv. Klari zgubila dete. Kaj pa praviš sedaj, kumica?«

Katra zadrhteče, skloni glavo, stisne zobe in ošine jezno pisarja izpod oči.

»No?« vpraša Mikica čez nekaj časa.

»Hočem,« zamrmra ciganka, »daj aro.«

Mikica položi ciganki dva forinta na roko. »Evo, ko boš izvršila, jih bo še osem. Ali ti je prav?«

»Dobro. Samo da se mi ne zlažeš?«

»Jaz? Lahko noč, starka!«

»Lahko noč!«

Mikica se dvigne in krene zopet proti vrbini. Ciganka pa obide z očesom vso okolico, če je ni kdo opazoval, zaveže hitro aro v robec in ga porine v nedrje.

(Dalje sledi)

Mož, ki ne more umreti

Pred znanstveniki je vstala nova uganka o življenju v osebi ogrskega kmeta Janeza Koevecza, ki sedaj vzbuja splošno pozornost. Mož je namreč že trikrat umrl, pa je še vedno živ. Prvič je umrl med vojno. Pobrali so ga na bojišču in ugotovili njegovo smrt. Z mnogimi drugimi mrtveci so ga položili v skupni grob, toda preden so grob zakopali, se je prebudil in prosil za požirek vode. Drugič je umrl pred petimi leti v neki bolnišnici. Dva dni je ležal na mrtvaškem odru, ko pa so ga položili v krsto, da bi ga odnesli v grob, se je prebudil — in ostal pri življenju. Tretjič je umrl nedavno. V njegovi postelji so ga našli »mrtvega«. Njegove sinove je čudna preteklost očeta izučila in so čakali s pogrebom. V resnici se je čez dva dni spet prebudil — tretjič je ušel svojemu pogrebu.

*

Ob pogledu na zaklad znorel

V vzhodnogališki vasi Dolini je osemleten deček pri igri v neki peščenici jami našel železno skrinjico, ki jo je ponesel očetu. Skrinjica je bila do vrha napolnjena z zlatimi predmeti in nakitom. Ob pogledu na to bogastvo je mož znorel, stekel glasno kričeč s skrinjico skozi vas in pri tem ljudem divje grozil. Morali so ga nazadnje zvezati in predati zavodu, zaklad pa je zaplenila policija.

*

Vse življenje je beračil

V neki londonski ubožnici je umrl neki 96 letni berač, ki je vse svoje življenje prosjačil. S šestim letom se je podal na ulico, kamor so ga poslali starši. Beraškemu poklicu se je tako privadil, da se mu ni hotel več izneveriti. Berač je bil trikrat oženjen in je ustanovil pravo dinastijo, ki živi vsa od beračenja. — Pokojnikovi otroci in vnuki prosjačijo po preizkušeni načelih utemeljitelja »beraške dinastije« in se vsi hvalijo, da se jim godi izvrstno.

*

Vse šolske potrebščine

dobite najceneje in najboljše v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj!

MALA OZNANILA Ženske plašče

SLUŽBE:

- Iščem žagarja na venecijanko z dvema reziloma. Prednost ima starejši, sposobnost potrebna. — Iščem tudi hlapca h konjem. Domadenik Josip, Hoče. 1514
- Majer, 3-4 delovne moči, se sprejme na večje vinogradno posestvo meseca novembra. Zglasiti se pri Ivan Šelih, Gabernik, Zg. Polskava. 1515
- Sprejemem majerja s tremi delovnimi močmi. Josip Šusterič, Kamnica 49, Maribor. 1517
- Sprejme se najemnik za poljedelsko in vinogradno delo s 4-5 delovnimi močmi. Vpraša se v trgovini Glavni trg 17 ali pa Majstrova 13, Maribor. 1518
- Hlapec in dekla za župnišče v Savinjski dolini se iščeta. Kje, pove uprava lista. 1520
- Mlinarja, pridnega, treznega, išče za takoj tovarna Bezjak, Fram. 1530
- Trgovskega pomočnika, kateri tudi šofira, sprejme tvrdka Škerlec, Gornja Radgona. 1510
- Mlajšega in poštenega fanta za vrtna dela sprejme vrtnarija Brandhof, Studenci pri Mariboru. 1531
- Vajenca za strgarsko obrt sprejemem takoj. Babič v Rečici, Laško. 1539
- Iščem oferja. Plahota, Jedlovnik 31, Sv. Jurij ob Pesnici. 1535

obleke, perilo, sukno, kangarne, barhente, flanele, odeje, platna, najceneje in v največji izbiri Vam nudi:

Manufaktura in konfekcija 1523

I. PREAC, Maribor, Glavni trg 13

Vidiš, saj sem ti rekla, zakaj pa ne ubogaš? Jaz pa kupim vse v trgovini Grajske stariarne, Maribor, Vetrinjska 10, pa sem zelo zadovoljna. 1536

Vinske sode, 50 do 700 litrov, dobro ohranjene, 80 komadov, prodam tudi posamezno. Cena 70 do 90 par za liter. Kupci se naj zglasijo osebno. Pačnik, Laško. 1519

Vinske sode, rabljene, prodam. Vprašati: krojač, Rotovski trg 4. 1527

Nogavice vseh vrst; oblačila moška, ženska, otroška; najnovejše, najcenejše v trgovini — pletilnici »MARA«, Pongračič, Celje, Slomškovo trg 1 (poleg cerkve). 1533

»Pri Starinarju«, Zidanšek, Koroška cesta 6, veliko novih tovarniških ostankov, vse vrste konfekcije, damski in otroški plašči, čevlje, poletne jopice in drugo pohištvo. 1537

Vprezna kobila za jabolčnik naprodaj. Caf, Maribor-Pobrežje, Ob Dravi 1. 1538

Ajdov med, med v satovju in suho satovje kupuje Medarna, Ljubljana, Židovska ulica 6. 1494

Konjske koce, posteljne odeje, nogavice, perilo, obleke, predpasnike, dežnike, rute, blago za ženske obleke, perilo, posteljnino, volno za strojna in ročna dela, pletene obleke, vse vrste pletenine kupite najugodnejše v novi trgovini in pletilnici »MARA« A. Oset, Maribor, Koroška cesta 26 (poleg tržnice). 1486

JESEN — ZIMA — OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »R« 14—18 metrov kakor znano dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov 128 din. — Reklamni paket serija »K«, vsebina 18—22 metrov boljšega flanela v najljepši sestavi, paket 130 din. — Nadalje specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 15 do 20 metrov prama barhentov in prvovrstnih flanelov za izjemno ceno 150 din. — Paket serija »Z« z 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: Z/1 130 din, Z/2 160 din, Z/3 200 din, Z/4 250 din, Z/5 300 din. Vsak paket poštnine prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprijetno zamenjam. Prepričajte se! Pišite takoj Razpošiljalnici KOSMOS, Maribor, Kralja Petra trg. 1529

Moško in žensko perilo

volno, razna ročna dela, DMC, jopce in puloverje, šiviljske in krojaške potreščine nudi zelo ugodno modna trgovina 1378

MIRKO BREČKO

Maribor, Aleksandrova c. 23.

Ure fotoaparati harmonike
Kolesa torbice kovčke nahrbtnike
porcelan steklo

V NAJNOVEJŠIH VZORCIH
V NAJVEČJI IZBIRI
V NAJBOLJŠI KAKOVOSTI
IN PO NAJNIŽJIH CENAH
NAJVEČJA DOMACA TRGOVSKA HISA V JUGOSLAVIJI!

STALNO **Sternceki**
CELJE 24
CENIK ZASTONJ

RAZNO:

ZABOJE za jabolka in krompir dobite poceni v Cirilovi, Maribor, Koroška cesta.

Vse vrste ročnega dela predtiska najceneje, hitro in natančno Nifergal, Koroška 1. 1475

Kompletne stanovanjske opreme, železno pohištvo in otroške vozičke dobavlja najceneje »Obnova« F. Novak, Jurčičeva ulica 6. 1270

Kupim dobro ohranjen gepl. šerbinek Alojz, Svečina 6, Zg. Sv. Kungota. 1522

Dobro ohranjen čevljarski stroj Singerholmaschine poceni na prodaj. Vprašati: Fakleš Anton, Maribor, Aleksandrova 64/I. 1516

Nagrobne križe, železne peči, štedilnike in vso drugo železno dobiti v veliki izbiri in po ugodnih cenah pri tvrdki železine Alfonz Meuz, Maribor, nasproti frančiškanske cerkve. 1525

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, mešenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1000

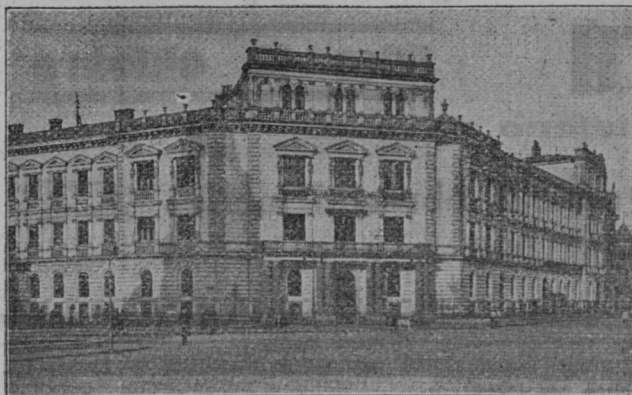
Jesen je tu! Preskrbeti se boste morali zopet s toplo zimsko obleko in perilom! Toda kje? — Tudi letošnjo jesen smo poskrbeli za veliko izbiro najrazličnejših štofov, volnena blaga, barhentov za ženske obleke in perilo, po zelo ugodnih cenah. Pridite in se prepričajte! Tušak Josip, trgovina, Sv. Anton v Slovenskih goricah. 1496

Posteljne odeje, močno prešite (domač izdelek), z belo vato, od 70 din naprej, zglavniki od 30 din naprej, tuhne, izgotovljeno posteljno perilo (kapne od 68 din naprej), koce, slamarice, madrace, posteljno platno, inleti, klote in svilo za odeje, zavese, perje in puhi po najnižjih cenah. ANA STUHEC, specialna trgovina in izdelovanje posteljnih odej, Maribor, Stolna ulica 5. 524

IZ LASTNE DELAVNICE

pletene jopice za otroke, ženske in moške najceneje v veliki izbiri, tudi po meri tekom 6 ur izdeluje 1508

»LUNA«, Maribor, samo Glavni trg 24.

Celjska mestna hranilnica Celje

(v lastni palači pri kolodvoru)

Sprejema hranilne vloge na najugodnejše obrestovanje. Za vloge jamči poleg lastnega hranilničnega premoženja še mestna občina Celje. Zavod obstoji kot edini pupilarno varen zavod mesta Celja že 75 let.

Pojasnila, nasvete v hranilničnih zadevah in položnice za varno nalaganje denarja po pošti dobite brezplačno pri ravnateljstvu. 1526

Začetek šole!

Vsa potrebna oblačila, čevlje, perilo, nahrbtnike, aktovke, hubertuse, telovadne potrebščine itd. kupite najugodnejše v modni in konfekcijski trgovini 1432

JAKOB LAH
Maribor, Glavni trg 2

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG!
MEINEL & HEROLD 2AL. TVORNICE GLASBIL.
MARIBOR št. 106

Pred likvidacijo jako znižane cene. Damski in pelc-plašči že od 250 din naprej itd. Trgovcem velik popust nudi 1482

TRPINOV BAZAR

MARIBOR, VETRINJSKA št. 15.

Če hočeš biti dobro in poceni oblečen, kupuj edino-le

v modni in konfekcijski trgovini **Jurij Kokol** nasproti nove avtobusne postaje

:: **Maribor, Glavni trg 24** ::

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor
v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

★
Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

★
Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K PREVDAREN SLOVENSKI GOSPODAR

Z A V A R U J E

SEBE, SVOJCE IN SVOJE IMETJE **L E P R I**

VZAJEMNI ZAVAROVALNICI V LJUBLJANI 92

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR Loška ulica 10

➔ KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI! ➔

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

➔ Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. ➔

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—